

# **Παράρτημα**

## **Λύσεις ασκήσεων και προβλημάτων**

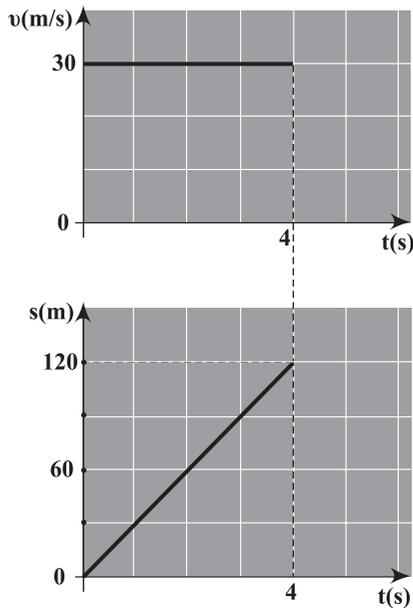


## Κεφάλαιο 1.1

1. Επειδή η κίνηση του αυτοκινήτου είναι ομαλή, ισχύει:

$$v = \frac{s}{t} \quad \text{ή} \quad v = \frac{120}{4} \text{ m/s} \quad \text{ή} \quad v = 30 \text{ m/s.}$$

Για τα αντίστοιχα διαγράμματα έχουμε:



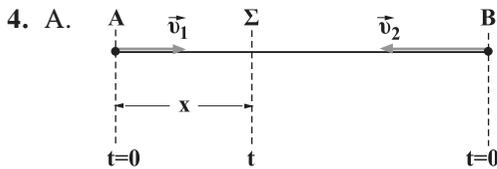
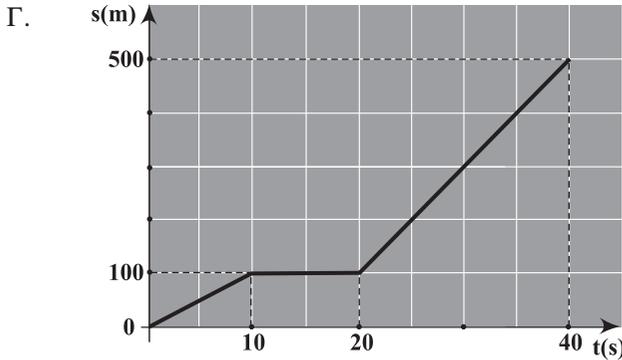
2. Το τρένο βρίσκεται πάνω στη γέφυρα για χρόνο  $t$ , ο οποίος είναι:

$$v = \frac{s+l}{t} \quad \text{ή} \quad t = \frac{s+l}{v} \quad \text{ή} \quad t = \frac{1980+20}{10} \text{ s} \quad \text{ή} \quad t = 200 \text{ s}$$

3. Α. Το ζητούμενο διάστημα υπολογίζεται από το άθροισμα των αντίστοιχων εμβαδών:

$$S = E_1 + E_2 \quad \text{ή} \quad S = 10 \cdot 10 \text{ m} + 20 \cdot 20 \text{ m} \quad \text{ή} \quad S = 500 \text{ m.}$$

B.  $\bar{v} = \frac{s}{t} \quad \text{ή} \quad \bar{v} = \frac{50}{4} \quad \text{ή} \quad \bar{v} = 12,5 \text{ m}$



$$\text{Αυτοκίνητο (Α): } v_1 = \frac{x}{t} \text{ ή } x = v_1 t \quad (1)$$

$$\text{Αυτοκίνητο (Β): } v_2 = \frac{s-x}{t} \text{ ή } s-x = v_2 t \quad (2)$$

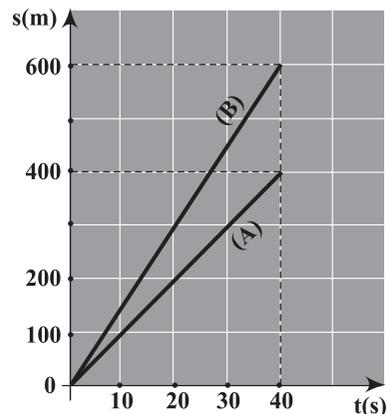
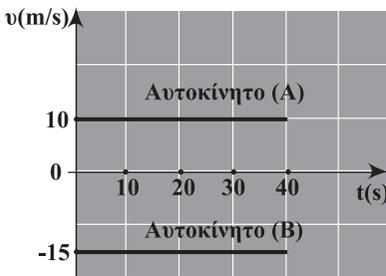
Προσθέτω κατά μέλη τις (1) και (2) και βρίσκω:

$$x + s - x = v_1 t + v_2 t \text{ ή } s = (v_1 + v_2)t \text{ ή } t = \frac{s}{v_1 + v_2} = \frac{1000}{10 + 15} \text{ s ή } t = 40 \text{ s}$$

Η συνάντηση των δύο αυτοκινήτων γίνεται στο σημείο  $\Sigma_1$  που απέχει από το Α απόσταση  $x$  για την οποία ισχύει:

$$x = v_1 t \text{ ή } x = 10 \cdot 40 \text{ m ή } x = 400 \text{ m.}$$

Β. Τα ζητούμενα διαγράμματα είναι:



5. Α. Αν ο ζητούμενος χρόνος είναι  $t$ , ο μοτοσυκλετιστής και το περιπολικό διανύουν μέχρι την συνάντησή τους διάστημα:

$$S_{\pi} = v_{\pi} t \text{ και } S_{\mu} = v_{\mu} t \text{ αντίστοιχα.}$$

Με την αφαίρεση των σχέσεων αυτών κατά μέλη έχω:

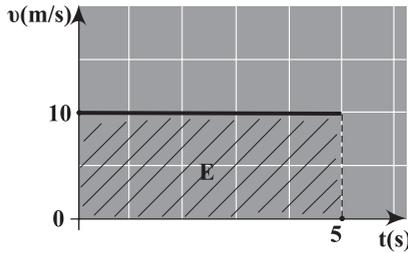
$$S_{\pi} - S_{\mu} = (v_{\pi} - v_{\mu})t \text{ ή } d = (v_{\pi} - v_{\mu})t$$

$$\text{ή } t = \frac{d}{v_{\pi} - v_{\mu}} = \frac{500}{30 - 20} \text{ s ή } t = 50 \text{ s}$$

- B. Το ζητούμενο διάστημα είναι:  $S_{\pi} = v_{\pi} t = 30 \cdot 50 \text{ m}$  ή  $S_{\pi} = 1.500 \text{ m}$ .

6. Από τη σύγκριση της σχέσης  $x = 10t$  με την εξίσωση της κίνησης  $x = vt$  της ευθύγραμμης ομαλής κίνησης, συμπεραίνουμε ότι ο ποδηλάτης κινείται ευθύγραμμα και ομαλά με ταχύτητα  $v = 10 \text{ m/s}$ .

Έτσι το ζητούμενο διάγραμμα είναι:



- Το ζητούμενο διάστημα είναι ίσο με:  $s = vt = 10 \cdot 5 \text{ m}$  ή  $s = 50 \text{ m}$ , δηλαδή ίσο με το αντίστοιχο εμβαδόν E.

7. Α. Η αρχική ταχύτητα είναι  $v_0 = 0$  και έτσι ισχύει:

$$v = at \text{ ή } v = 2 \cdot 15 \text{ m/s ή } v = 30 \text{ m/s.}$$

- B. Η απόσταση που διανύει ο μοτοσυκλετιστής είναι:

$$s = \frac{1}{2} at^2 = \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot 15^2 \text{ m ή } s = 225 \text{ m.}$$

8. Α. Το ζητούμενο διάστημα είναι ίσο με το αντίστοιχο εμβαδό.

$$\text{Δηλαδή: } s = E = \frac{1}{2} 10 \cdot 20 \text{ m ή } s = 100 \text{ m.}$$

- B. Από το διάγραμμα συμπεραίνουμε ότι η κίνηση είναι ευθύγραμμη ομαλά επιταχυνόμενη, χωρίς αρχική ταχύτητα, με επιτάχυνση

$$a = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{20}{10} \text{ m/s}^2 \text{ ή } a = 2 \text{ m/s}^2.$$

Έτσι το ζητούμενο διάστημα  $s$ , είναι:

$$s = s_2 - s_1 = \frac{1}{2}at_2^2 - \frac{1}{2}at_1^2 = \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot 2^2 \text{ m} - \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot 1^2 \text{ m} \quad \text{ή} \quad s = 3\text{m}.$$

9. Α. Το ζητούμενο διάστημα είναι ίσο με το εμβαδόν του τραπέζιου. Δηλαδή:  $s = \frac{30+10}{2} \cdot 20\text{m}$  ή  $s = 400\text{m}$ .

Β. Η μέση ταχύτητα  $\bar{v}$  είναι:  $\bar{v} = \frac{s}{t} = \frac{400}{30} \text{ m/s}$  ή  $\bar{v} = \frac{40}{3} \text{ m/s}$ .

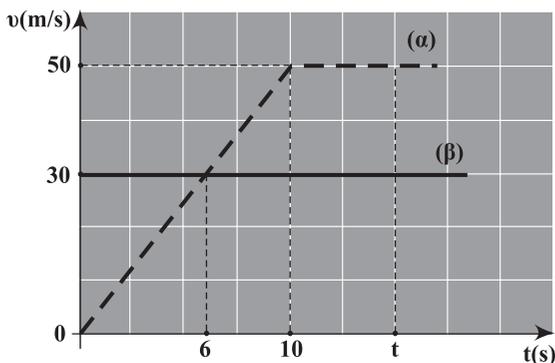
10. Από τη σύγκριση της σχέσης  $v = 8 + 2t$  με την εξίσωση  $v = v_0 + at$ , συμπεραίνουμε ότι η κίνηση του αυτοκινήτου είναι ευθύγραμμη ομαλά επιταχυνόμενη με αρχική ταχύτητα  $v_0 = 8\text{m/s}$  και επιτάχυνση  $a = 2\text{m/s}^2$ . Έτσι για το ζητούμενο διάστημα έχουμε:

$$s = s_4 - s_2 = v_0 t_4 + \frac{1}{2}at_4^2 - v_0 t_2 - \frac{1}{2}at_2^2$$

$$\text{ή} \quad s = v_0(t_4 - t_2) + \frac{1}{2}a(t_4^2 - t_2^2) \quad \text{ή} \quad s = \left(8(4 - 2) + \frac{1}{2} \cdot 2(16 - 4)\right)\text{m}$$

$$\text{ή} \quad s = 28\text{m}$$

11.



Α. Η κοινή ταχύτητα προσδιορίζεται ως το σημείο τομής των δύο γραφικών παραστάσεων  $v = v(t)$  για τα δύο κινητά. Έτσι βλέπουμε ότι τη χρονική στιγμή  $t = 6\text{s}$  η κοινή ταχύτητα των δύο κινητών είναι  $v = 30\text{m/s}$ .

Β. Το διάστημα που διένυσε το κινητό (α) σε 10s δίνεται και από το εμβαδόν του αντίστοιχου τριγώνου.

$$\text{Δηλαδή: } s_1 = \frac{1}{2} \cdot 10 \cdot 50\text{m} \quad \text{ή} \quad s_1 = 250\text{m}.$$

Αντίστοιχα το διάστημα που διένυσε το κινητό (β) σε 10s δίνεται και από το εμβαδόν του αντίστοιχου παραλληλόγραμμου.

Δηλαδή:  $s_2 = 10 \cdot 30$  ή  $s_2 = 300\text{m}$ .

Άρα το κινητό (β) προηγείται του κινητού (α) τη χρονική στιγμή  $t = 10\text{s}$  κατά  $s = 300\text{m} - 250\text{m}$  ή  $s = 50\text{m}$ .

Γ. Έστω  $t$  η χρονική στιγμή κατά την οποία συναντώνται τα δύο κινητά. Προφανώς τότε θα έχουν διανύσει ίσα διαστήματα, δη-

λαδή θα γίνει:  $\frac{t + (t - 10)}{2} \cdot 50 = 30t$  ή  $10t - 50 = 6t$  ή  $t = 12,5\text{s}$ .

**12.** Η κίνηση του αυτοκινήτου από το Α έως το Β είναι ομαλά επιταχυνόμενη με αρχική ταχύτητα  $v_A$ .

Έτσι θα ισχύει:

$$v_B = v_A + at \text{ ή } 30 = v_A + 10a \quad (\alpha) \text{ και}$$

$$AB = v_A t + \frac{1}{2} at^2 \text{ ή } 200 = v_A \cdot 10 + \frac{1}{2} a \cdot 100 \quad (\beta)$$

Οι εξισώσεις (α) και (β) αποτελούν σύστημα δύο εξισώσεων από την επίλυση του οποίου βρίσκονται η επιτάχυνση  $a$  και η ταχύτητα  $v_A$ .

Η (α) μπορεί να γραφεί:  $v_A = 30 - 10a$  (γ)

και με αντικατάσταση στη (β) έχουμε:

$$200 = (30 - 10a) 10 + 50a \text{ ή } a = 2\text{m/s}^2.$$

Αντικαθιστώντας την επιτάχυνση  $a$  στη σχέση (γ) βρίσκουμε:

$$v_A = (30 - 10 \cdot 2)\text{m/s} \text{ ή } v_A = 10\text{m/s}.$$

**13.** Το κινητό θα κινηθεί επί 0,7s με την ταχύτητα  $v_0$  που εκκινείτο στην αρχή, διανύοντας διάστημα  $s_1 = v_0 t_1 = 20 \cdot 0,7\text{m}$  ή  $s_1 = 14\text{m}$ .

Έτσι μέχρι το εμπόδιο υπάρχει διάστημα  $s = (50 - 14)\text{m}$  ή  $s = 36\text{m}$ .

Το διάστημα που θα διανύσει το αυτοκίνητο μέχρι να μηδενιστεί η ταχύτητά του μπορεί να είναι:

$$s_{\max} = \frac{v_0^2}{2a} = \frac{20^2}{2 \cdot 10} \text{m} \text{ ή } s_{\max} = 20\text{m}.$$

Επειδή  $s_{\max} < s$  θα αποφευχθεί η σύγκρουση του αυτοκινήτου με το εμπόδιο.

**14.** Για να περάσει ολόκληρο το τρένο πάνω από τη γέφυρα πρέπει να κινηθεί κατά  $(l + s)\text{m}$ . Το διάστημα αυτό το τρένο θα το διανύσει επιταχυνόμενο με επιτάχυνση  $a = 2\text{m/s}^2$ , έχοντας αρχική ταχύτητα

$v_0 = 20\text{m/s}$ . Έτσι θα ισχύει:  $(l + s) = v_0 t + \frac{1}{2} a t^2$  ή  $70 + 55 = 20t + \frac{1}{2} \cdot 2t^2$ .

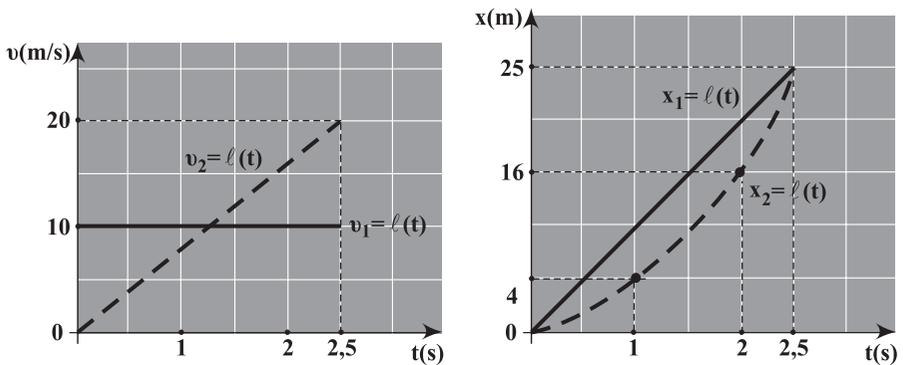
Από την επίλυση της δευτεροβάθμιας εξίσωσης βρίσκουμε  $t_1 = -25s$  που απορρίπτεται και  $t_2 = 5s$  που είναι η δεκτή λύση.

15. Α. Όταν τα κινητά συναντηθούν θα έχουν διανύσει ίσα διαστήματα.

Δηλαδή:  $x_1 = x_2$  ή  $10t = 4t^2$  ή  $4t = 10$  ή  $t = 2,5s$ .

Β. Από τις εξισώσεις κίνησης συμπεραίνουμε ότι το πρώτο όχημα κάνει ευθύγραμμη ομαλή κίνηση με σταθερή ταχύτητα  $v_1 = 10m/s$ , ενώ το δέντρο ομαλά επιταχυνόμενη με  $v_0 = 0$  και  $a = 8m/s^2$ .

Έτσι τα ζητούμενα διαγράμματα είναι:



16. Α. Στη διάρκεια των 11s ο δρομέας διανύει διάστημα

$$S_{ολ} = \left( \frac{1}{2} \cdot 3 \cdot 9 + 5 \cdot 9 + \frac{9+6}{2} \cdot 3 \right) m \text{ ή } S_{ολ} = 81m.$$

Έτσι η μέση ταχύτητα του είναι:

$$\bar{v} = \frac{S_{ολ}}{t} = \frac{81}{11} m/s \text{ ή } \bar{v} = 7,36m/s.$$

Β. Για τα πρώτα 3s ο δρομέας επιταχύνεται με επιτάχυνση

$$a_1 = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{9-0}{3} m/s^2 \text{ ή } a_1 = 3m/s^2, \text{ ενώ τα τελευταία 3s επι-}$$

$$\beta\rho\alpha\delta\upsilon\nu\epsilon\tau\alpha\text{ με επιβραδύνση } a_2 = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{3}{3} m/s^2 \text{ ή } a_2 = 1m/s^2.$$

17. Α. Από τις εξισώσεις της επιβραδυνόμενης κίνησης έχουμε:

$$v = v_0 - at \text{ ή } \frac{v_0}{2} = v_0 - at \text{ ή } 5 = 10 - 2t \text{ ή } t = 2,5s$$

$$\text{και } s = v_0 t - \frac{1}{2} \alpha t^2 \quad \text{ή } s = \left( 10 \cdot 2,5 - \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot 2,5^2 \right) \text{m} \quad \text{ή } s = 18,75 \text{m.}$$

B. Από τη σχέση  $v = v_0 - \alpha t$  θέτοντας  $v = 0$  βρίσκουμε για το ζητούμενο χρόνο:  $0 = v_0 - \alpha t$  ή  $t = \frac{v_0}{\alpha} = \frac{10}{2} \text{s}$  ή  $t = 5 \text{s}$ .

Για το ζητούμενο διάστημα (μέγιστο) έχουμε:

$$s_{\max} = \frac{v_0^2}{2\alpha} = \frac{10^2}{2 \cdot 2} \text{m} \quad \text{ή } s_{\max} = 25 \text{m.}$$

18. A. Αν μέχρι τη συνάντηση το αυτοκίνητο κινήθηκε κατά  $t_s$ , ο μοτοσυκλετιστής χρειάστηκε για να το φτάσει χρόνο  $(t - 4)\text{s}$  διανύοντας προφανώς το ίδιο διάστημα. Έτσι έχουμε:

$$s_\alpha = \frac{1}{2} \alpha_1 t^2 \quad \text{και } s_\mu = \frac{1}{2} \alpha_2 (t - 4)^2.$$

Αλλά  $s_\alpha = s_\mu$ , δηλαδή:

$$\frac{1}{2} \alpha_1 t^2 = \frac{1}{2} \alpha_2 (t - 4)^2 \quad \text{ή } 1,6t^2 = 2,5(t^2 + 16 - 8t) \quad \text{από την επίλυση της οποίας βρίσκουμε για το ζητούμενο χρόνο } t = 20\text{s} \text{ και } \frac{4}{1,8} \text{s} \text{ που απορρίπτεται ως μικρότερος του } 4\text{s}. \text{ Επίσης}$$

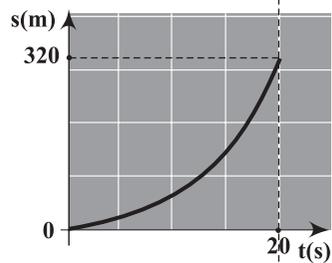
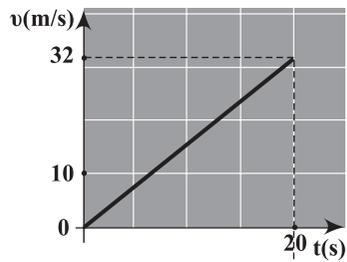
$$s = s_\mu = s_\alpha = \frac{1}{2} 1,6 \cdot 20^2 \text{m} \quad \text{ή } s = 320 \text{m.}$$

B. Για τις ταχύτητες του αυτοκινήτου και του μοτοσυκλετιστή έχουμε:

$$v_\alpha = \alpha_1 t = 1,6 \cdot 20 \text{m/s} \quad \text{ή } v_\alpha = 32 \text{m/s} \quad \text{και} \\ v_\mu = \alpha_2 (t - 4) = 2,5 (20 - 4) \text{m/s} \quad \text{ή} \\ v_\mu = 40 \text{m/s}. \text{ Για τη ζητούμενη μέση}$$

$$\text{ταχύτητα } \bar{v} \text{ του αυτοκινήτου έχουμε: } \bar{v} = \frac{s}{t} = \frac{320}{20} \text{m/s} \quad \text{ή } \bar{v} = 16 \text{m/s}.$$

Γ. Τα διαγράμματα  $v = f(t)$  και  $s = f(t)$  είναι:



19. Α. Στο χρονικό διάστημα:  $0 \leq t \leq 5\text{s}$  η κίνηση που εκτελεί το κινητό είναι ομαλά επιταχυνόμενη με αρχική ταχύτητα  $v_0 = 10\text{m/s}$ .

Στο χρονικό διάστημα:  $5\text{s} < t \leq 15\text{s}$  η κίνηση είναι ομαλή με σταθερή ταχύτητα  $v = 20\text{m/s}$ .

Στο χρονικό διάστημα:  $15\text{s} < t \leq 20\text{s}$  η κίνηση που εκτελεί το κινητό είναι ευθύγραμμη ομαλά επιβραδυνόμενη με επιβρά-

δυνση  $a_1 = \frac{\Delta v}{\Delta t} = 4\text{m/s}^2$  μέχρι μηδενισμού της ταχύτητάς του.

Κατόπιν το κινητό αλλάζει φορά κίνησης και επιταχύνεται με την ίδια επιτάχυνση  $a_2 = \frac{\Delta v}{\Delta t} = 4\text{m/s}^2$ .

Β. Η επιτάχυνση του κινητού στο χρονικό διάστημα  $0 \leq t \leq 5\text{s}$  είναι:

$$a = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{v_1 - v_A}{t_1 - t_A} = \frac{20 - 10}{5 - 0} \text{m/s}^2 = 2\text{m/s}^2.$$

Γ. Το διάστημα που διανύει το κινητό προσδιορίζεται από το εμβαδόν που περικλείεται από τη γραφική παράσταση και τον άξονα των χρόνων.

$$s = \left( \frac{10 + 20}{2} \cdot 5 + 10 \cdot 20 + \frac{1}{2} \cdot 20 \cdot 5 + \frac{1}{2} \cdot 5 \cdot 20 \right) \text{m} = (75 + 200 + 50 + 50) \text{m} = 375\text{m}$$

Η μετακίνηση του κινητού είναι:

$$\Delta x = (75 + 200 + 50 - 50) \text{m} \quad \text{ή} \quad \Delta x = 25\text{m}.$$

Προσέξτε τη διαφορά μεταξύ του διαστήματος και της μετακίνησης.

Δ. Η μέση ταχύτητα του κινητού είναι:  $\bar{v} = \frac{s}{t} = \frac{375}{25} \text{m/s} \quad \text{ή} \quad \bar{v} = 15\text{m/s}$ .

## Κεφάλαιο 1.2

1. Στην πρώτη περίπτωση οι δυνάμεις έχουν την ίδια κατεύθυνση και έτσι η συνισταμένη τους είναι:

$$F = F_1 + F_2 = (80 + 60)\text{N} \text{ ή } F = 140\text{N} \text{ ίδιας κατεύθυνσης.}$$

Στη δεύτερη περίπτωση οι δυνάμεις έχουν αντίθετη κατεύθυνση και έτσι η συνισταμένη τους έχει την κατεύθυνση της μεγαλύτερης και τιμή:  $F = F_1 - F_2 = (80 - 60)\text{N}$  ή  $F = 20\text{N}$ .

2. Και στις τρεις περιπτώσεις η συνισταμένη  $F$  έχει φορά προς τα δεξιά και η τιμή της είναι:

$$F = (20 + 10)\text{N} - 5\text{N} \text{ ή } F = 25\text{N}$$

$$F = 20\text{N} - (10 + 5)\text{N} \text{ ή } F = 5\text{N}$$

$$F = (20 + 10 + 5)\text{N} \text{ ή } F = 35\text{N}$$

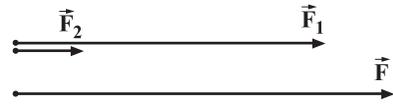
3. Α. Για τις συγγραμμικές και ομόρροπες δυνάμεις γνωρίζουμε ότι η συνισταμένη τους είναι συγγραμμική και ομόρροπη με τις συνιστώσες και έχει τιμή που δίνεται από τη σχέση

$$F = F_1 + F_2.$$

$$\text{Έτσι } F = 4F_2 + F_2 \text{ ή } F_2 = 2\text{N}$$

$$\text{και } F_1 = 4F_2 \text{ ή } F_1 = 8\text{N}.$$

Η ζητούμενη ανάλυση φαίνεται στην εικόνα α.



Εικόνα α

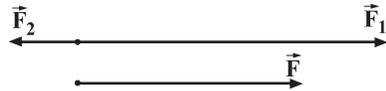
Β. Για τις συγγραμμικές και αντίρροπες δυνάμεις γνωρίζουμε ότι η συνισταμένη τους είναι συγγραμμική και ομόρροπη με τη συνιστώσα δύναμη μεγαλύτερης τιμής και δίνεται από τη σχέση

$$F = F_1 - F_2.$$

$$\text{Έτσι } F = 3F_2 - F_2 \text{ ή } F_2 = 5\text{N}$$

$$\text{και } F_1 = 3F_2 \text{ ή } F_1 = 15\text{N}$$

Η ζητούμενη ανάλυση φαίνεται στην εικόνα β.



Εικόνα β

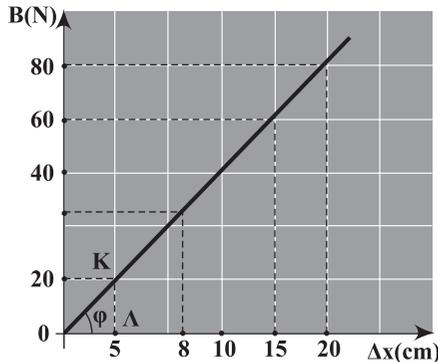
4. Α. Από το νόμο του Hooke έχουμε:  $F = K\Delta x$ . Αντικαθιστώντας το γνωστό ζευγάρι τιμών  $\Delta x = 20\text{cm}$  και  $F = 80\text{N}$  έχουμε:

$$80\text{N} = K \cdot 20\text{cm} \text{ ή } K = \frac{80}{20} \frac{\text{N}}{\text{cm}} \text{ ή } K = 4 \frac{\text{N}}{\text{cm}}.$$

Άρα, αν χρησιμοποιήσουμε τη σχέση  $B = K\Delta x$  ο πίνακας συμπληρώνεται ως εξής:

Επιμήκυνση (cm)	5	8	10	15	20
Βάρος (N)	20	32	40	60	80

Β. Από τον πίνακα κατασκευάζουμε το διάγραμμα ως εξής:



Γ. Η κλίση της γραφικής παράστασης ισούται με την εφαπτομένη της γωνίας  $\varphi$  και ισχύει:  $\epsilon\varphi\varphi = \frac{K\Delta}{O\Lambda} = \frac{20N}{5cm} = 4N/cm$ , δηλαδή δίνει τη σταθερά του ελατηρίου  $K$ .

5. Επειδή το σώμα κινείται με σταθερή ταχύτητα, δηλαδή  $a = 0$ , όπως προκύπτει από το νόμο του Νεύτωνα  $\Sigma F = ma$ , πρέπει να είναι  $\Sigma F = 0$ . Αυτό σημαίνει ότι στο σώμα ασκείται δύναμη  $F_3$  ίδιας κατεύθυνσης με τη μικρότερη δύναμη  $F_2$ , έτσι ώστε να ισχύει:

$$F_1 - F_2 - F_3 = 0 \quad \text{ή} \quad F_3 = F_1 - F_2 = (22 - 7)N \quad \text{ή} \quad F_3 = 15N.$$

6. Επειδή το πιθηκάκι ισορροπεί, θα πρέπει να δέχεται από το κλαδί δύναμη  $F$ , ώστε η συνισταμένη της  $F$  και το βάρος  $B$  να είναι ίση με μηδέν. Δηλαδή:  $F - B = 0$  ή  $F = B$  ή  $F = 200N$  αντίρροπη του βάρους του.

7. Η συνισταμένη δύναμη  $\Sigma F$  έχει και στις τέσσερις περιπτώσεις την ίδια τιμή  $\Sigma F = 20N$  με φορά προς τ' αριστερά, εκτός της περίπτωσης Β που η φορά είναι προς τα δεξιά. Έτσι στις περιπτώσεις Α, Γ και Δ έχουμε την ίδια επιτάχυνση που είναι αντίθετη της επιτάχυνσης του σώματος στην περίπτωση Β.

8. Από τη σχέση  $a = \frac{\Delta v}{\Delta t}$  βρίσκουμε την επιβράδυνση  $a$  που είναι:

$$a = \frac{5}{2} \text{ m/s}^2 = 2,5 \text{ m/s}^2.$$

Έτσι η ζητούμενη δύναμη είναι:  $F = m a = 10 \cdot 2,5 \text{ N}$  ή  $F = 25 \text{ N}$ .

9. Από τη σύγκριση της σχέσης  $v = 4t$  με τη σχέση  $v = at$  προκύπτει πως το σώμα εκτελεί ομαλά επιταχυνόμενη κίνηση με επιτάχυνση  $a = 4 \text{ m/s}^2$ . Έτσι η συνισταμένη δύναμη για το σώμα είναι:

$$\Sigma F = m a = 1,4 \text{ N} \text{ ή } \Sigma F = 4 \text{ N}.$$

10. Από τον ορισμό της επιτάχυνσης έχουμε:

$$a = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{14 - 10}{2} \text{ m/s}^2 \text{ ή } a = 2 \text{ m/s}^2.$$

Έτσι από τον νόμο του Νεύτωνα έχουμε:  $F = m a = 10 \cdot 2 \text{ N}$  ή  $F = 20 \text{ N}$ .

11. Α. Για την επιτάχυνση κάθε σώματος έχουμε:

$$a_1 = \frac{F_1}{m_1} = \frac{4}{1} \text{ m/s}^2 \text{ ή } a_1 = 4 \text{ m/s}^2 \text{ και}$$

$$a_2 = \frac{F_2}{m_2} = \frac{15}{3} \text{ m/s}^2 \text{ ή } a_2 = 5 \text{ m/s}^2.$$

Β. Αν τα δύο σώματα απέχουν κατά  $18 \text{ m}$  μετά από χρόνο  $t$  στον οποίο έχουν διανύσει αντίστοιχο διάστημα  $S_1$  και  $S_2$  θα πρέπει να ισχύει:  $S_2 - S_1 = (18 - 10) \text{ m}$  ή  $S_2 - S_1 = 8 \text{ m}$ . Έτσι έχουμε:

$$\frac{1}{2} a_2 t^2 - \frac{1}{2} a_1 t^2 = 8 \text{ ή } \frac{1}{2} 5 t^2 - \frac{1}{2} 4 t^2 = 8$$

$$\text{ή } 2,5 t^2 - 2 t^2 = 8 \text{ ή } t^2 = 16 \text{ ή } t = 4 \text{ s}.$$

12. Α. Αρχικά το σώμα επιταχύνεται με επιτάχυνση

$$a_1 = \frac{F_1}{m} = \frac{20}{20} \text{ m/s}^2 \text{ ή } a_1 = 1 \text{ m/s}^2 \text{ για χρόνο έστω } t_1, \text{ στον}$$

οποίο αποκτά ταχύτητα  $v_0$  διανύοντας διάστημα  $S_1$ . Προφανώς για την κίνηση αυτή ισχύει:

$$s_1 = \frac{1}{2} a_1 t_1^2 \text{ ή } s_1 = \frac{1}{2} t_1^2 \quad (\alpha)$$

$$\text{και } v_0 = a_1 t_1 \text{ ή } v_0 = t_1 \quad (\beta)$$

Κατόπιν το σώμα επιβραδύνεται με επιβράδυνση

$$a_2 = \frac{F_2}{m} = \frac{5}{20} \text{ m/s}^2 \quad \text{ή} \quad a_2 = 0,25 \text{ m/s}^2$$

Τελικά το σώμα κινείται ακόμη μέχρι να σταματήσει στιγ-

$$\text{μαία για χρόνο } t_2 = \frac{v_0}{a_2} = \frac{t_1}{a_2} \quad (\gamma)$$

$$\text{Στο χρόνο αυτό διανύει διάστημα } s_2 = \frac{v_0^2}{2a_2} = \frac{t_1^2}{2a_2} \quad (\delta)$$

$$\text{Αλλά } s_1 + s_2 = s_{\text{ολ}} \quad \text{ή} \quad \frac{1}{2} t_1^2 + \frac{t_1^2}{2a_2} = s_{\text{ολ}} \quad \text{ή}$$

$$\frac{1}{2} t_1^2 + 2 t_1^2 = 40 \quad \text{ή} \quad t_1 = 4 \text{ s.}$$

Άρα η δύναμη  $F_2$  άρχισε να ενεργεί μετά από διαδρομή

$$s_1 = \frac{1}{2} t_1^2 = \frac{1}{2} \cdot 4^2 \text{ s} \quad \text{ή} \quad s_1 = 8 \text{ m.}$$

B. Η συνολική διάρκεια κίνησης του σώματος είναι:

$$t_{\text{ολ}} = t_1 + t_2 = t_1 + \frac{t_1}{a_2} = \left( 4 + \frac{4}{0,25} \right) \text{ s} \quad \text{ή} \quad t_{\text{ολ}} = 20 \text{ s.}$$

13. A. Από την εξίσωση της κίνησης για την ομαλά μεταβαλλόμενη κίνηση έχουμε:

$$s = \frac{1}{2} a t^2 \quad \text{ή} \quad a = \frac{2s}{t^2} = \frac{48}{16} \text{ m/s}^2 \quad \text{ή} \quad a = 3 \text{ m/s}^2.$$

B. Αντικαθιστώντας στην εξίσωση  $\Sigma F = m a$  όπου  $\Sigma F = F_1 + F_2 - F_3$  έχουμε:  $F_1 + F_2 - F_3 = m a$  ή  $6 + 2 - F_3 = 1 \cdot 3$  ή  $F_3 = 5 \text{ N}$ .

14. Στην πρώτη περίπτωση η  $\Sigma F = F_1 - F_2 = 40 \text{ N} - 20 \text{ N}$  ή  $\Sigma F = 20 \text{ N}$ .

Άρα η  $\Sigma F = m a$  δίνει για τη μάζα  $m = \frac{20}{0,3} \text{ kg}$ .

Έτσι στη δεύτερη περίπτωση η επιτάχυνση του σώματος είναι:

$$\Sigma F' = m a' \quad \text{ή} \quad a' = \frac{\Sigma F'}{m} = \frac{40}{\frac{20}{0,3}} \text{ m/s}^2 \quad \text{ή} \quad a' = 0,6 \text{ m/s}^2.$$

Την τιμή αυτή την αναμένουμε, αφού διπλάσια δύναμη στο ίδιο σώμα, προκαλεί διπλάσια επιτάχυνση.

15. Από την εξίσωση του διαστήματος για την ελεύθερη πτώση έχουμε:

$$h = \frac{1}{2}gt^2 \quad \text{ή} \quad t^2 = \frac{2h}{g} \quad \text{ή} \quad t = \sqrt{\frac{2h}{g}}$$

και με αντικατάσταση βρίσκουμε  $t = 2\text{s}$ .

16. Αν το πρώτο σώμα φτάνει στον πυθμένα σε χρόνο  $t$ , ισχύει:

$$h = \frac{1}{2}gt^2 \quad \text{ή} \quad t = \sqrt{\frac{2h}{g}} \quad \text{και με αντικατάσταση} \quad t = 6\text{s}.$$

Το δεύτερο σώμα έχει κινηθεί για χρόνο  $t'$  που είναι:

$$t' = t - \Delta t \quad \text{ή} \quad t' = (6 - 1)\text{s} = 5\text{s}.$$

Στο χρόνο αυτό έχει διανύσει διάστημα

$$h' = \frac{1}{2}gt'^2 = \frac{1}{2}10 \cdot 5^2 \text{ m} \quad \text{ή} \quad h' = 125\text{m}.$$

Κατά συνέπεια η ζητούμενη απόσταση  $\Delta h$  είναι:

$$\Delta h = h - h' = (180 - 125)\text{m} \quad \text{ή} \quad \Delta h = 55\text{m}.$$

17. Α. Η επιτάχυνση που αποκτά το αυτοκίνητο θα είναι:

$$F = ma \quad \text{ή} \quad a = \frac{F}{m} = \frac{2 \cdot 10^4}{4.000} \text{ m/s}^2 = 5 \text{ m/s}^2.$$

Όμως το διάστημα μέχρι να σταματήσει είναι:

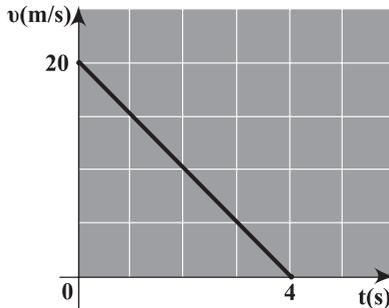
$$S = \frac{v_0^2}{2a} \quad \text{ή} \quad v_0^2 = 2as \quad \text{ή} \quad v_0 = \sqrt{2as}$$

και με αντικατάσταση  $v_0 = 20\text{m/s}$ .

Β. Η χρονική διάρκεια της επιβραδυνόμενης κίνησης είναι:

$$t_{\text{ολ}} = \frac{v_0}{a} = \frac{20}{5} \text{ s} \quad \text{ή} \quad t_{\text{ολ}} = 4\text{s}.$$

Γ. Τέλος το ζητούμενο διάγραμμα είναι:



18. Α. Έστω ότι το πρώτο σώμα φτάνει στο έδαφος σε χρόνο  $t$ .

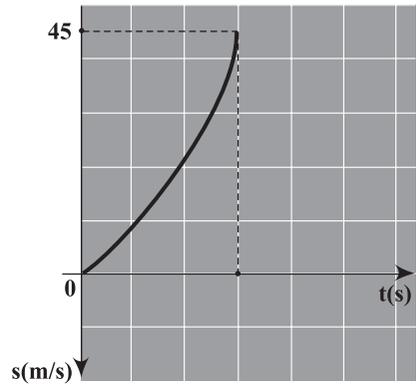
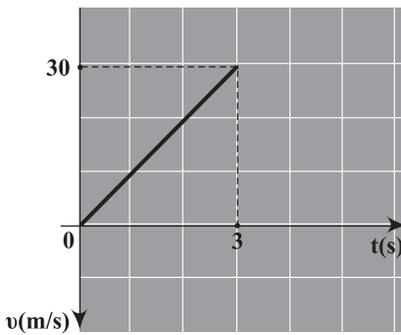
Ισχύει ότι:  $h = \frac{1}{2} g t^2$  ή  $t = \sqrt{\frac{2h}{g}}$  και με αντικατάσταση

$t = 3\text{s}$ . Επειδή το δεύτερο σώμα ρίχνεται μετά από ένα δευτερόλεπτο και φτάνει στο έδαφος ταυτόχρονα με το πρώτο, πρέπει να κινείται για χρόνο  $t' = t - \Delta t$  ή  $t' = (3 - 1)\text{s}$  ή  $t' = 2\text{s}$ . Έτσι για το δεύτερο σώμα έχουμε:

$$h = v_0 t' + \frac{1}{2} g t'^2 \quad \text{ή} \quad v_0 = \frac{h - \frac{1}{2} g t'^2}{t'} \quad \text{ή}$$

$$v_0 = \frac{45 - 5 \cdot 2^2}{2} \text{ m/s} \quad \text{ή} \quad v_0 = 12,5 \text{ m/s}.$$

Β. Τα ζητούμενα διαγράμματα είναι:



## Κεφάλαιο 1.3

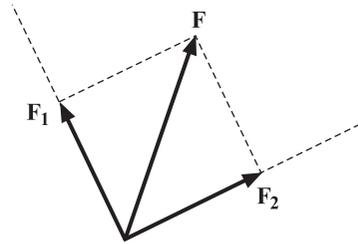
1. Με βάση τα δεδομένα το παραλληλόγραμμο των δυνάμεων θα είναι τετράγωνο.

Έτσι έχουμε:

$$F^2 = F_1^2 + F_2^2 = 2F_1^2 \quad \text{ή} \quad F_1 = \sqrt{\frac{F^2}{2}}$$

και με αντικατάσταση

$$F_1 = F_2 = \sqrt{50} \text{ N} \quad \text{ή} \quad F_1 = F_2 = 5\sqrt{2} \text{ N}$$



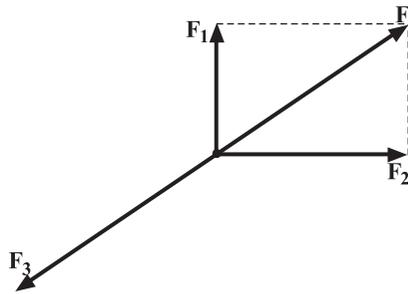
2. Η συνισταμένη των δυνάμεων  $F_1$  και  $F_2$  είναι:

$$F = \sqrt{F_1^2 + F_2^2}$$

και με αντικατάσταση  $F = \sqrt{41} \text{ N}$ .

Για να ισορροπεί το σώμα πρέπει να του ασκείται δύναμη  $F_3$  αντίθετη της  $F$ .

Δηλαδή  $F_3 = F = \sqrt{41} \text{ N}$ .



3. Η συνισταμένη  $F$  των δύο δυνάμεων  $F_1$ ,  $F_2$  δίνεται από τη σχέση:

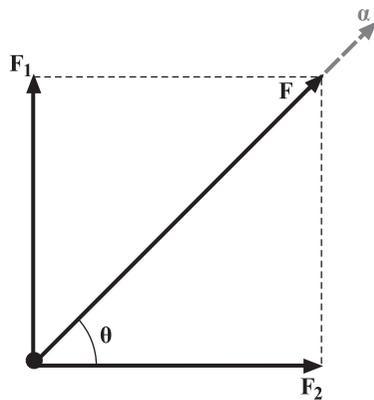
$F = \sqrt{F_1^2 + F_2^2}$  και με αντικατάσταση

$F = 10 \text{ N}$ . Άρα η επιτάχυνση που αποκτά το σώμα είναι:

$$a = \frac{F}{m} \quad \text{ή} \quad a = \frac{10}{1} \text{ m/s}^2 \quad \text{ή} \quad a = 10 \text{ m/s}^2$$

Η επιτάχυνση  $a$  έχει την κατεύθυνση της συνισταμένης δύναμης  $F$  δηλαδή σχηματίζει με τη δύναμη  $F_2$  γωνία  $\hat{\theta}$  για την οποία ισχύει:

$$\varepsilon\phi\theta = \frac{F_1}{F_2} = \frac{6}{8} \quad \text{ή} \quad \varepsilon\phi\theta = \frac{3}{4}.$$



4. Α. Από την εξίσωση της ελεύθερης πτώσης έχουμε:

$$h = \frac{1}{2} g_{\Sigma} t^2 \quad \text{ή} \quad g_{\Sigma} = \frac{2h}{t^2} \quad \text{και με αντικατάσταση}$$

$$g_{\Sigma} = \frac{2 \cdot 7,2}{3^2} \text{ m/s}^2 \quad \text{ή} \quad g_{\Sigma} = 1,6 \text{ m/s}^2.$$

- Β. α) Ο χρόνος που χρειάζεται το σώμα για να φθάσει στο έδαφος σύμφωνα με την αρχή επαλληλίας των κινήσεων, είναι πάλι 3s.  
β) Για την οριζόντια κίνηση έχουμε:  $x = vt$  ή  $x = 12 \cdot 3 \text{ m} = 36 \text{ m}$ .

5. Α. Οι ζητούμενες εξισώσεις για τις δύο κινήσεις της δόμβας στους άξονες  $x$  και  $y$  είναι αντίστοιχα:

$$x = vt \quad (\alpha) \quad \text{και} \quad y = \frac{1}{2} g t^2 \quad (\gamma)$$

$$v_x = v_0 \quad (\beta) \quad v_y = g t \quad (\delta)$$

- Β. Από τη  $(\gamma)$  έχουμε:

$$y = \frac{1}{2} g t^2 \quad \text{ή} \quad g = \frac{2y}{t^2} \quad \text{ή} \quad g = \frac{2 \cdot 500}{10^2} \text{ m/s}^2 \quad \text{ή} \quad g = 10 \text{ m/s}^2.$$

- Γ. Επειδή η ταχύτητα  $v_x$  της δόμβας είναι ίση με την ταχύτητα ( $v_0$ ) του αεροπλάνου, δόμβα και αεροπλάνο διανύουν κάθε στιγμή την ίδια απόσταση  $x$ . Έτσι τη στιγμή που η δόμβα φτάνει στο έδαφος, το αεροπλάνο βρίσκεται ακριβώς πάνω από το σημείο πρόκρουσης, έχοντας μετατοπιστεί από το σημείο που άφησε τη δόμβα κατά  $x = v_0 t = 150 \cdot 10 \text{ m}$  ή  $x = 1.500 \text{ m}$ .

6. Α. Στα σώματα ασκούνται τα δάρη τους και οι τάσεις  $T_1 = T_2 = T$ , όπως φαίνεται στο σχήμα. Εφαρμόζω για κάθε σώμα το θεμελιώδη νόμο της Μηχανικής:

$$B_1 - T = m_1 a \quad (1) \quad \text{και}$$

$$T - B_2 = m_2 a \quad (2).$$

Β. Προσθέτοντας τις σχέσεις (1) και (2) κατά μέλη έχουμε:

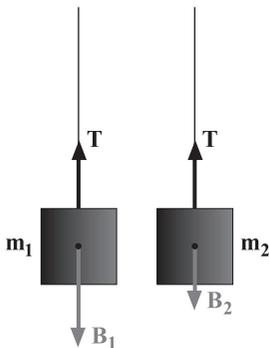
$$B_1 - T + T - B_2 = m_1 a + m_2 a \quad \text{ή}$$

$$B_1 - B_2 = (m_1 + m_2) a \quad \text{ή}$$

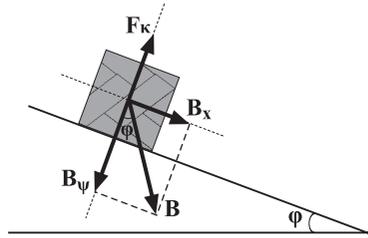
$$a = \frac{m_1 g - m_2 g}{m_1 + m_2} \quad \text{ή} \quad a = \frac{30 - 10}{4} \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \quad \text{ή} \quad a = 5 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}.$$

Γ. Αντικαθιστούμε την τιμή της επιτάχυνσης σε μια από τις αρχικές σχέσεις, π.χ. στην (1) και έχουμε:

$$T = B_1 - m_1 a \quad \text{ή} \quad T = (3 \cdot 10 - 3 \cdot 5) \text{ N} \quad \text{ή} \quad T = 15 \text{ N}.$$

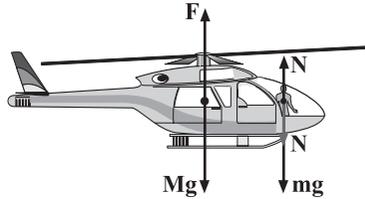


7. Α. Οι δυνάμεις στο σώμα είναι το βάρος του Β και η δύναμη  $F_K$  λόγω της άμεσης επαφής του με το κεκλιμένο επίπεδο. Αναλύουμε το βάρος Β στις συνιστώσες  $B_x$  και  $B_y$ , οπότε ο θεμελιώδης νόμος γράφεται:  
 $\Sigma F = m a$  ή  $B_x = m a$  (1).  
 Β. Αντικαθιστώντας στη σχέση (1) βρίσκουμε:



$$m g \eta \mu \phi = m a \quad \text{ή} \quad \alpha = g \eta \mu \phi \quad \text{ή} \quad \alpha = \frac{g}{2}$$

8. Α. Στον πιλότο ασκείται το βάρος του  $m g$  και η δύναμη Ν από το κάθισμα. Στο ελικόπτερο ασκείται το βάρος του  $M g$ , η ανυψωτική δύναμη  $F$  και η εσωτερική δύναμη Ν που ασκεί ο πιλότος λόγω άμεσης επαφής.



- Β. Από το θεμελιώδη νόμο της Μηχανικής για το σύστημα έχουμε:  
 $F - M g - m g = (M + m) a$  ή  
 $F = [(1.920 + 80) \cdot 2 + 1.920 \cdot 10 + 80 \cdot 10] \text{N}$   
 ή  $F = 24.000 \text{N}$ .

- Γ. Ο ίδιος νόμος για τον πιλότο δίνει:  
 $N - m g = m a$  ή  $N = m a + m g$  ή  $N = (80 \cdot 2 + 80 \cdot 10) \text{N}$  ή  $N = 960 \text{N}$ .

9. Α. Η κίνηση του σώματος είναι ομαλά επιταχυνόμενη χωρίς αρχική και κατά συνέπεια ισχύει:  $s = \frac{1}{2} a t^2$  και  $v = a t$ . Από τις εξισώσεις αυτές αντικαθιστώντας το χρόνο  $t$  από τη δεύτερη εξίσωση στην πρώτη έχουμε:

$$s = \frac{1}{2} a \frac{v^2}{a^2} \quad \text{ή} \quad s = \frac{v^2}{2a} \quad \text{ή} \quad a = \frac{v^2}{2s} \quad \text{ή}$$

$$a = \frac{10^2}{2 \cdot 10} \text{m/s}^2 \quad \text{ή} \quad a = 5 \text{m/s}^2$$

- Β. Από το δεύτερο νόμο του Νεύτωνα βρίσκουμε ότι:  
 $\Sigma F = m a$  ή  $\Sigma F = 5 \cdot 5 \text{N}$  ή  $\Sigma F = 25 \text{N}$ . Επειδή  $\Sigma F > F$  σημαίνει ότι υπάρχει τριβή Τ έτσι ώστε:

$$\Sigma F = F - T \quad \text{ή} \quad T = F - \Sigma F = (30 - 25) \text{N} \quad \text{ή} \quad T = 5 \text{N}$$

- Γ. Για το συντελεστή τριβής ολίσθησης βρίσκουμε:

$$T = \mu F_K = \mu m g \quad \text{ή} \quad \mu = \frac{T}{m g} \quad \text{ή} \quad \mu = \frac{5}{5 \cdot 10} \quad \text{ή} \quad \mu = 0,1$$

10. Α. Δεχόμαστε ότι κατά την επιβράδυνσή του ο οδηγός δέχεται μόνο τη δύναμη  $F$  από τη ζώνη, και ότι αυτή είναι σταθερή. Από την εξίσωση που δίνει το μέγιστο διάστημα στην επιβραδυνόμενη κίνηση έχουμε:

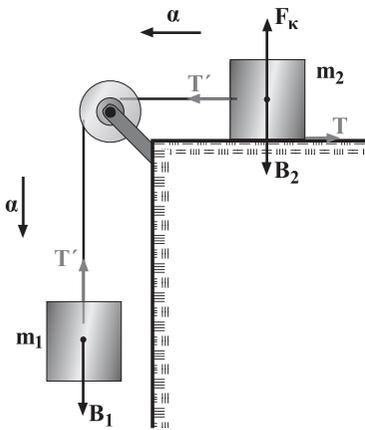
$$s_{\max} = \frac{v^2}{2a} \quad \text{ή} \quad a = \frac{v^2}{2s_{\max}} \quad \text{ή} \quad a = \frac{30^2}{2 \cdot 0,2} \text{ m/s}^2 \quad \text{ή} \quad a = 2.250 \text{ m/s}^2.$$

- Β. Η δύναμη από τη ζώνη ασφαλείας που προκαλεί την παραπάνω επιβράδυνση είναι:  $F = m a = 60 \cdot 2.250 \text{ N}$  ή  $F = 135.000 \text{ N}$ .

11. Α. Επειδή η ταχύτητα της ντουλάπας είναι σταθερή ισχύει  $a = 0$ , δηλαδή  $\Sigma F = 0$  ή  $F - T = 0$  ή  $T = F$  ή  $T = 120 \text{ N}$ .

$$\text{Αλλά } T = \mu F_k \quad \text{ή} \quad \mu = \frac{120}{250} \quad \text{ή} \quad \mu = 0,48.$$

- Β. Η ελάττωση του βάρους της ντουλάπας ελαττώνει την τριβή σε μια νέα τιμή  $T' = \mu B = 0,48 \cdot 160 \text{ N}$  ή  $T' = 76,8 \text{ N}$ . Για να έχουμε πάλι σταθερή ταχύτητα η οριζόντια δύναμη  $F'$  θα πρέπει να είναι:  $F' = T'$  ή  $F = 76,8 \text{ N}$ .



12. Α. Οι δυνάμεις σε κάθε σώμα φαίνονται στην εικόνα.

- Β. Για κάθε σώμα ο θεμελιώδης νόμος γράφεται:

$$B_1 - T' = m_1 a \quad (1) \quad \text{και}$$

$$T' - T = m_2 a \quad (2)$$

- Γ. Προσθέτοντας κατά μέλη τις εξισώσεις (1) και (2) έχουμε

$$B_1 - T = (m_1 + m_2) a \quad \text{και επειδή}$$

$$T = \mu F_k = \mu m_2 g \quad \text{προκύπτει:}$$

$$m_1 g - \mu m_2 g = (m_1 + m_2) a \quad \text{ή}$$

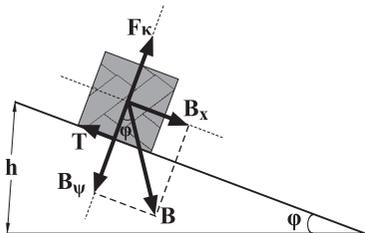
$$a = \frac{8 \cdot 10 - 0,25 \cdot 12 \cdot 10}{12 + 8} \text{ m/s}^2 \quad \text{ή}$$

$$a = 2,5 \text{ m/s}^2.$$

13. Α. Οι δυνάμεις φαίνονται στην εικόνα.

- Β. Για την τριβή έχουμε:  $T = \mu F_k$  και επειδή  $F_k = B_y = mg \sin \varphi$ , η τριβή είναι:  $T = \mu mg \sin \varphi$  ή

$$T = \frac{\sqrt{3}}{6} \cdot 1 \cdot 10 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} \text{ N} \quad \text{ή} \quad T = 2,5 \text{ N}.$$



Γ. Από το θεμελιώδη νόμο της Μηχανικής έχουμε:

$$\Sigma F = m\alpha \text{ ή } B_x - T = m\alpha \text{ ή } mg\eta\mu\phi - T = m\alpha \text{ ή } \alpha = \frac{1 \cdot 10 \frac{1}{2} - 2,5}{1} \text{ m/s}^2$$

ή  $\alpha = 2,5 \text{ m/s}^2$ . Έτσι το ζητούμενο διάστημα είναι:

$$s = \frac{1}{2} \alpha t^2 = \frac{1}{2} \cdot 2,5 \cdot 1 \text{ m} \text{ ή } s = 1,25 \text{ m.}$$

14. Η γραμμική ταχύτητα για κάθε σημείο του πλέγματος του τροχού είναι ίση με τη μεταφορική ταχύτητα του αυτοκινήτου.

Δηλαδή  $v = 35 \text{ m/s}$ . Για την κεντρομόλο επιτάχυνση έχουμε:  $\alpha_z = \frac{v^2}{R}$ ,

$$\text{όπου } R = \frac{\delta}{2} = \frac{0,8}{2} \text{ m} \text{ ή } R = 0,4 \text{ m.}$$

$$\text{Έτσι } \alpha_z = \frac{35^2}{0,4} \text{ m/s}^2 \text{ ή } \alpha_z = 3.062,5 \text{ m/s}^2.$$

15. Από τη σχέση  $v = \omega R$ , αν θέσουμε  $\omega = \frac{2\pi}{T}$  βρίσκουμε για τη ζητούμενη ταχύτητα:  $\omega = \frac{2\pi}{T} \cdot R = \frac{2 \cdot 3,14}{24 \cdot 3.600} \cdot 6.380 \cdot 10^3 \text{ m/s}$  ή

$$v = 463 \text{ m/s. Για την κεντρομόλο επιτάχυνση έχουμε: } \alpha_z = \frac{v^2}{R} = \frac{463^2}{6.380 \cdot 10^3}$$

$$\text{ή } \alpha_z = 0,034 \text{ m/s}^2.$$

16. Για την ταχύτητα έχουμε:

$$v = \omega R = 2\pi f \frac{\delta}{2} = 2 \cdot 3,14 \cdot 8,5 \frac{13,8 \cdot 10^3}{2} \text{ m/s} \text{ ή } v = 368 \cdot 10^3 \text{ m/s.}$$

Η ζητούμενη κεντρομόλος επιτάχυνση είναι:

$$\alpha_z = \frac{v^2}{R} = \frac{(368 \cdot 10^3)^2}{\frac{13,8 \cdot 10^3}{2}} \text{ m/s}^2 \text{ ή } \alpha_z = 19,6 \cdot 10^6 \text{ m/s}^2.$$

17. Η συχνότητα περιστροφής του κάδου είναι:

$$f = \frac{780}{60} \text{ Hz} \text{ ή } f = 13 \text{ Hz.}$$

Έτσι βρίσκουμε:  $v = \omega R = 2\pi fR$  ή

$$v = 2\pi f \frac{\delta}{2} = 2 \cdot 3,14 \cdot 13 \cdot \frac{0,66}{2} \text{ m/s} \quad \text{ή}$$

$$v = 26,9 \text{ m/s} \quad \text{και} \quad a_{\kappa} = \frac{v^2}{R} = \frac{26,9^2}{0,33} \text{ m/s}^2 \quad \text{ή} \quad a_{\kappa} = 2.193 \text{ m/s}^2.$$

**18.** Η τιμή της τριβής, δηλαδή η κεντρομόλος δύναμη, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 25% του βάρους του αυτοκινήτου.

Δηλαδή:  $F_{\kappa(\max)} = 0,25B$  ή  $F_{\kappa(\max)} = 0,25mg$ .

$$\text{Όμως} \quad F_{\kappa(\max)} = \frac{mv_{\max}^2}{R} \quad \text{ή} \quad 0,25mg = \frac{mv_{\max}^2}{R} \quad \text{ή}$$

$$v_{\max} = \sqrt{0,25gR} \quad \text{και} \quad \text{με αντικατάσταση} \quad v_{\max} = 13 \text{ m/s}.$$

**19.** Για την περίοδο του ωροδείκτη και του λεπτοδείκτη βρίσκουμε:  $T_{\Omega} = 12\text{h} = 12 \cdot 3.600\text{s}$  ή  $T_{\Omega} = 43.200\text{s}$  και  $T_{\Lambda} = 1\text{h} = 1 \cdot 3.600$  ή  $T_{\Lambda} = 3.600\text{s}$ .

Έστω ότι οι δείκτες σχηματίζουν για πρώτη φορά γωνία  $\frac{\pi}{3}$  μετά από

$$\text{χρόνο } t. \text{ Ο λεπτοδείκτης έχει διαγράψει γωνία } \varphi_{\Lambda} = \omega_{\Lambda} t = \frac{2\pi}{T_{\Lambda}} t \quad (1)$$

Αντίστοιχα ο ωροδείκτης θα έχει διαγράψει γωνία

$$\varphi_{\Omega} = \omega_{\Omega} t = \frac{2\pi}{T_{\Omega}} t \quad (2). \text{ Όμως } \varphi_{\Lambda} - \varphi_{\Omega} = \frac{\pi}{3} \text{ οπότε αντικαθιστούμε τις}$$

$$(1) \text{ και } (2) \text{ και έχουμε } \frac{2\pi}{T_{\Lambda}} t - \frac{2\pi}{T_{\Omega}} t = \frac{\pi}{3} \quad \text{ή}$$

$$2t \left( \frac{1}{T_{\Lambda}} - \frac{1}{T_{\Omega}} \right) = \frac{1}{3} \quad \text{ή} \quad 2t \left( \frac{1}{3.600} - \frac{1}{43.200} \right) = \frac{1}{3} \quad \text{ή} \quad t = 10,9 \text{ min}.$$

**20.** Το δάγμα κινούμενο ομαλά χρειάζεται χρόνο  $t$  για να φθάσει στο δίσκο, ο οποίος είναι:  $t = \frac{d}{v} = \frac{2}{400} \text{ s}$  ή  $t = 0,005\text{s}$ . Στον ίδιο χρό-

νο  $t$  ο δίσκος περιστρέφεται κατά γωνία  $\frac{\pi}{4}$ .

$$\text{Επομένως βρίσκουμε ότι: } \omega = \frac{\varphi}{t} = \frac{\frac{\pi}{4} \text{ rad}}{0,005\text{s}} = \frac{\pi}{0,02} \text{ rad/s} \quad \text{ή} \quad \omega = 50\pi \text{ rad/s}.$$

21. Α. Για την ταχύτητα του δορυφόρου βρίσκουμε:

$$v = \omega(R + h) = \frac{2\pi}{T}(R + h) \quad \text{ή}$$

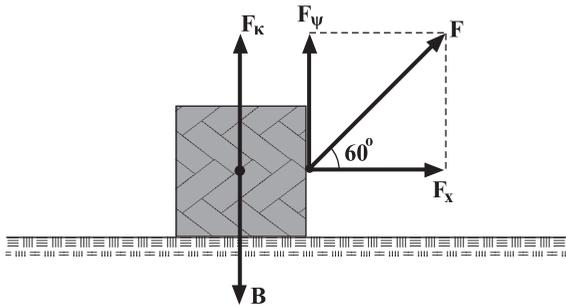
$$v = \frac{2 \cdot 3,14}{4 \cdot 3.600} (6.400 \cdot 10^3 + 6.400 \cdot 10^3) \text{ m/s} \quad \text{ή} \quad v = 5.581 \text{ m/s.}$$

Β. Για τη γωνιακή ταχύτητα του δορυφόρου έχουμε:

$$\omega = \frac{2\pi}{T} = \frac{2 \cdot 3,14}{4 \cdot 3.600} \text{ rad/s} \quad \text{ή} \quad \omega = 4,36 \cdot 10^{-4} \text{ rad/s.}$$

22. Α. Από την ισορροπία του σώματος στον κατακόρυφο άξονα έχουμε:  $F_{\kappa} + F_y = B$  ή  $F_{\kappa} = m g - F_{\eta} 60$  ή

$$F_{\kappa} = \left( 10 \cdot 10 - 40 \frac{\sqrt{3}}{2} \right) \text{ N} \quad \text{ή} \quad F_{\kappa} = (100 - 20\sqrt{3}) \text{ N} \quad \text{ή} \quad F_{\kappa} = 65,36 \text{ N.}$$



Β. Η ταχύτητα μετά από 5s θα είναι  $v = at$ , όπου  $a$  η επιτάχυνση με την οποία θα κινηθεί το σώμα.

$$\text{Αλλά } F_x = ma \quad \text{ή} \quad a = \frac{F_x}{m} = \frac{F \cos 60}{m} = \frac{40 \cdot \frac{1}{2}}{10} \text{ m/s}^2 \quad \text{ή} \quad a = 2 \text{ m/s}^2.$$

Έτσι  $v = at = 2 \cdot 5 \text{ m/s}$  ή  $v = 10 \text{ m/s}$ .

Γ. Κατά τη διάρκεια του πέμπτου δευτερολέπτου το σώμα διανύει διάστημα:

$$S = S_5 - S_4 = \frac{1}{2} a t_5^2 - \frac{1}{2} a t_4^2 \quad \text{ή}$$

$$S = \frac{1}{2} a (t_5^2 - t_4^2) = \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot (5^2 - 4^2) \text{ m} \quad \text{ή} \quad S = 9 \text{ m.}$$

23. Α. Για να κινηθεί το σώμα απαιτείται δύναμη  $F \geq T$ .  
Άρα η ζητούμενη μικρότερη δύναμη είναι  $F = T$  ή  
 $F = \mu F_k$  ή  $F = \mu B = 0,2 \cdot 1.000\text{N}$  ή  $F = 200\text{N}$ .

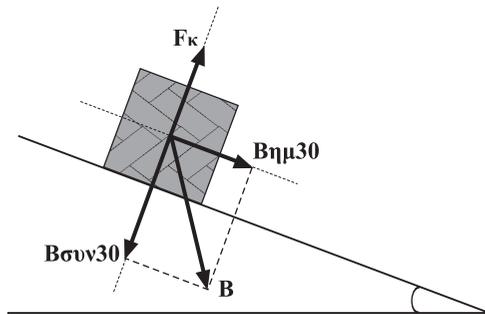
Β. Η ζητούμενη επιτάχυνση είναι:

$$\alpha = \frac{F'-T}{m} = \frac{(F'-T)g}{B} \quad \text{ή} \quad \alpha = \frac{(500-200)10}{1.000} \text{ m/s}^2 \quad \text{ή} \quad \alpha = 3 \text{ m/s}^2.$$

- Γ. Η κίνηση του κιβωτίου είναι ομαλά επιταχυνόμενη χωρίς αρχική ταχύτητα. Έτσι:  $s = \frac{1}{2} \alpha t^2$  ή  $t = \sqrt{\frac{2s}{\alpha}}$  και με αντικατάσταση  $t = 4\text{s}$ . Για τη ζητούμενη ταχύτητα έχουμε:  
 $v = \alpha t = 3 \cdot 4 \text{ m/s}$  ή  $v = 12 \text{ m/s}$ .

24. Α. Από την ισορροπία του σώματος στον άξονα  $y$  έχουμε:

$$F_k - B \sin 30 = 0 \quad \text{ή} \quad F_k = m g \sin 30 = 1 \cdot 10 \frac{\sqrt{3}}{2} \text{ N} \quad \text{ή} \quad F_k = 5\sqrt{3} \text{ N}.$$



Β. Για την επιτάχυνση του σώματος έχουμε:

$$B \cos 30 = m \alpha \quad \text{ή} \quad \alpha = \frac{m g \eta \mu 30}{m} \quad \text{ή} \quad \alpha = g \eta \mu 30 \quad \text{ή} \quad \alpha = 5 \text{ m/s}^2.$$

Γ. Η κίνηση του σώματος είναι ομαλά επιταχυνόμενη με  $v_0 = 0$ ,

οπότε:  $S = \frac{1}{2} \alpha t^2$  ή  $\frac{h}{\eta \mu 30^\circ} = \frac{1}{2} \alpha t^2$  ή  $t = \sqrt{\frac{2h}{\alpha \eta \mu 30}}$  και με αντικατάσταση  $t = 2\text{s}$ .

Επίσης  $v = \alpha t = 5 \cdot 2 \text{ m/s}$  ή  $v = 10 \text{ m/s}$ .

Δ. Στην περίπτωση αυτή το σώμα επιταχύνεται με επιτάχυνση

$\alpha' = g \eta \mu 45$  και διανύει διάστημα  $S' = \frac{h}{\eta \mu 45}$ . Έτσι ο χρόνος κίνησης του είναι

$t' = \sqrt{\frac{2h}{g \eta \mu^2 45}}$  και η ζητούμενη ταχύτητα

$$v = v' = g \eta \mu 45 \sqrt{\frac{2h}{g \eta \mu^2 45}} = \sqrt{2gh}. \text{ Δηλαδή η ταχύτητα είναι ανε-}$$

ξάρτητη από τη γωνία του κεκλιμένου επιπέδου και αφού το ύψος  $h$  παραμένει το ίδιο, το σώμα φτάνει στη βάση του κεκλιμένου επιπέδου με την ίδια ταχύτητα  $v = 10 \text{ m/s}$ .

25. Α. Από το θεμελιώδη νόμο της Μηχανικής για κάθε σώμα έχουμε:  $F - T = m_1 \alpha$  (1) και  $T = m_2 \alpha$  (2)

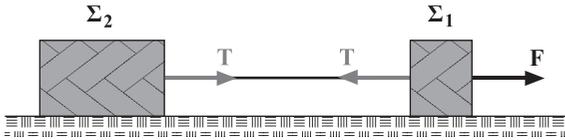
Από την πρόσθεση των εξισώσεων (1) και (2) κατά μέλη βρίσκουμε:

$$F = (m_1 + m_2) \alpha = \frac{B_1 + B_2}{g} \alpha = \frac{B_1 + B_2}{g} \frac{g}{8}$$

$$F = \frac{200 + 500}{8} \text{ N} \quad \text{ή} \quad F = 87,5 \text{ N}.$$

- Β. Με αντικατάσταση της τιμής της  $F$  στην εξίσωση (2) βρίσκουμε:

$$T = m_2 \alpha = \frac{B_2}{g} \cdot \frac{g}{8} = \frac{B_2}{8} \quad \text{ή} \quad T = 62,5 \text{ N}.$$



## Κεφάλαιο 1.4

1. Από το νόμο της παγκόσμιας έλξης έχουμε:

$$F = G \frac{m_p \cdot m_p}{R^2} = G \frac{m_p^2}{4r_p^2} = 6,67 \cdot 10^{-11} \frac{(1,67 \cdot 10^{-27})^2}{4 \cdot (10^{-15})^2} \text{ N} \quad \text{ή}$$

$$F = 4,65 \cdot 10^{-35} \text{ N.}$$

2. Α. Η επιτάχυνση στην επιφάνεια του αστεροειδούς είναι:

$$g = G \frac{m}{R^2} = 6,67 \cdot 10^{-11} \frac{7 \cdot 10^{20}}{(5,5 \cdot 10^5)^2} \text{ m/s}^2 \quad \text{ή} \quad g = 1,54 \cdot 10^{-1} \text{ m/s}^2.$$

Β. Το σώμα έλκεται από τον αστεροειδή με δύναμη:

$$F = m g = 100 \cdot 1,54 \cdot 10^{-1} \text{ N} \quad \text{ή} \quad F = 15,4 \text{ N.}$$

3. Από τη σχέση

$$B = F_z \quad \text{ή} \quad G \frac{M_\Gamma m}{(R_\Gamma + h)^2} = \frac{m v^2}{(R_\Gamma + h)} \quad \text{έχουμε:}$$

$$v = \sqrt{\frac{GM_\Gamma}{R_\Gamma + h}}. \quad \text{Αλλά} \quad GM_\Gamma = g_0 R_\Gamma^2, \quad \text{οπότε:}$$

$$v = \sqrt{\frac{g_0 R_\Gamma^2}{4R_\Gamma}} \quad \text{ή} \quad v = \sqrt{\frac{g_0 R_\Gamma}{4}}.$$

4. Για την επιτάχυνση στη Γη και στη Σελήνη έχουμε:

$$g_{0(\Gamma)} = \frac{GM_\Gamma}{R_\Gamma^2} \quad \text{και} \quad g_{0(\Sigma)} = \frac{GM_\Sigma}{R_\Sigma^2}$$

Έτσι, διαιρώντας τις σχέσεις κατά μέλη βρίσκουμε:

$$\frac{g_{0(\Gamma)}}{g_{0(\Sigma)}} = \frac{M_\Gamma R_\Sigma^2}{M_\Sigma R_\Gamma^2} \quad \text{ή} \quad g_{0(\Sigma)} = g_{0(\Gamma)} \frac{M_\Sigma R_\Gamma^2}{M_\Gamma R_\Sigma^2} \quad \text{ή}$$

$$g_{0(\Sigma)} = g_{0(\Gamma)} \frac{M_\Sigma 16R_\Sigma^2}{81M_\Sigma R_\Sigma^2} \quad \text{ή} \quad g_{0(\Sigma)} = g_{0(\Gamma)} \frac{16}{81}$$

5. Από τη σχέση  $v = \omega r$  έχουμε:

$$\sqrt{\frac{GM_\Gamma}{2R_\Gamma}} = \frac{2\pi}{T} 2R_\Gamma \quad \text{ή} \quad T = \frac{4\pi R_\Gamma}{\sqrt{GM_\Gamma}} \sqrt{2R_\Gamma} \quad \text{ή}$$

$$T = \sqrt{\frac{32\pi^2 R_\Gamma^3}{GM_\Gamma}} = \sqrt{\frac{32\pi^2 R_\Gamma^3}{g_0 R_\Gamma^2}} \quad \text{ή} \quad T = 4\pi \sqrt{\frac{2R_\Gamma}{g_0}}.$$

6. Πρέπει να είναι  $F_1 = F_2$ , δηλαδή:

$$G \frac{9 \cdot 1}{(15 - x)^2} = G \frac{4 \cdot 1}{x^2} \quad \text{ή}$$

$$9x^2 = 4(225 + x^2 - 30x) \quad \text{ή} \quad x = 6\text{m}.$$

7. Πρέπει να ισχύει:

$$g_\Gamma = g_\Sigma \quad \text{ή} \quad G \frac{M_\Gamma}{x_1^2} = G \frac{M_\Sigma}{x_2^2} \quad \text{ή}$$

$$\frac{M_\Sigma}{M_\Gamma} = \left(\frac{x_2}{x_1}\right)^2 = \left(\frac{4 \cdot 10^4}{36 \cdot 10^4}\right)^2 \quad \text{ή} \quad \frac{M_\Sigma}{M_\Gamma} = \frac{1}{81}.$$

8. Α. Από τη σχέση  $F_g = F_k$  έχουμε:

$$\frac{GMm}{r^2} = \frac{mv^2}{r} \quad \text{ή} \quad \frac{GM}{r} = \omega^2 r^2 \quad \text{ή} \quad \omega = \frac{1}{r} \sqrt{\frac{GM}{r}},$$

δηλαδή η γωνιακή ταχύτητα είναι ανεξάρτητη από τη μάζα  $m$  του πλανήτη.

Β. Για ακτίνα περιφοράς  $r' = 4r$  έχουμε:

$$\omega' = \frac{1}{4r} \sqrt{\frac{GM}{4r}} = \frac{1}{8r} \sqrt{\frac{GM}{r}}, \quad \text{δηλαδή} \quad \omega' = \frac{1}{8} \omega.$$

9. Το βάρος του δορυφόρου στο ύψος  $h$  και στην επιφάνεια της

Γης, είναι αντίστοιχα:  $B_h = G \frac{M_\Gamma m}{(3R_\Gamma)^2}$  και  $B_0 = G \frac{M_\Gamma m}{R_\Gamma^2}$ .

Έτσι διαιρώντας κατά μέλη βρίσκουμε:

$$\frac{B_h}{B_0} = \frac{R_\Gamma^2}{9R_\Gamma^2} = \frac{1}{9} \quad \text{ή} \quad B_h = B_0 \frac{1}{9}, \quad \text{δηλαδή} \quad B_h = 10\text{N}.$$

10. Για τη δύναμη στο ύψος  $h$  ισχύει:

$$F_h = G \frac{M_\Gamma m}{\left(\frac{3R_\Gamma}{2}\right)^2} \quad \text{ή} \quad F_h = G \frac{4M_\Gamma m}{9R_\Gamma^2} \quad (\alpha)$$

$$\text{Αλλά} \quad F_0 = G \frac{M_\Gamma m'}{R_\Gamma^2} \quad \text{ή} \quad G \frac{M_\Gamma}{R_\Gamma^2} = \frac{F_0}{m'} \quad (6)$$

$$\text{Έτσι} \quad F_h = \frac{F_0}{m'} \frac{4m}{9} \quad \text{ή} \quad F_h = \frac{10}{1} \cdot \frac{4 \cdot 200\text{N}}{9} \quad \text{ή} \quad F_h = 888,9\text{N}.$$

11. Α. Η ζητούμενη κινητική ενέργεια  $K$  είναι:

$$K = \frac{1}{2} m v^2 = \frac{1}{2} m \left( \sqrt{\frac{GM_\Gamma}{5R_\Gamma}} \right)^2 \quad \text{ή}$$

$$K = \frac{1}{2} m \frac{GM_\Gamma}{5R_\Gamma} = \frac{1}{2} m \frac{g_0 R_\Gamma^2}{5R_\Gamma} \quad \text{ή} \quad K = \frac{mg_0 R_\Gamma}{10}$$

Β. Όχι, αφού η ταχύτητα και η ορμή είναι μεγέθη διανυσματικά, των οποίων η διεύθυνση συνεχώς μεταβάλλεται.

Γ. Είναι μηδέν, αφού η βαρυτική έλξη είναι συνεχώς κάθετη στην τροχιά του δορυφόρου.

$$12. \text{ Α. Έχουμε} \quad \sqrt{\frac{g_0 R_\Gamma}{3}} = \sqrt{\frac{GM_\Gamma}{R_\Gamma + h}} \quad \text{ή} \quad \frac{g_0 R_\Gamma}{3} = \frac{g_0 R_\Gamma^2}{R_\Gamma + h} \quad \text{ή} \quad h = 2R_\Gamma.$$

$$\text{Β. Από τη σχέση} \quad v = \sqrt{\frac{GM_\Gamma}{R_\Gamma + h}}$$

προκύπτει ότι σε μικρότερο ύψος έχουμε αύξηση και όχι ελάττωση της ταχύτητας. Επίσης από τη σχέση  $v = \omega (R_\Gamma + h) = \frac{2\pi}{T} (R_\Gamma + h)$ ,

προκύπτει ότι  $T = \frac{R_\Gamma + h}{v} \cdot 2\pi$ , δηλαδή πράγματι η ελάττωση του ύψους προκαλεί ελάττωση στην περίοδο περιστροφής του δορυφόρου.

13. Α. Από τη σχέση  $g_h = \frac{1}{4} g_0$  βρίσκουμε:

$$\frac{GM_\Gamma}{(R_\Gamma + h)^2} = \frac{1}{4} \frac{GM_\Gamma}{R_\Gamma^2} \quad \text{ή} \quad (R_\Gamma + h)^2 = 4R_\Gamma^2 \quad \text{ή} \quad h = R_\Gamma.$$

Β.  $K = \frac{1}{2} m v^2 = \frac{1}{2} m \left( \sqrt{\frac{GM_\Gamma}{2R_\Gamma}} \right)^2 \quad \text{ή}$

$$K = \frac{1}{2} m \frac{GM_\Gamma}{2R_\Gamma} = \frac{1}{2} m \frac{g_0 R_\Gamma^2}{2R_\Gamma} \quad \text{ή} \quad K = \frac{1}{4} m g_0 R_\Gamma.$$

## Κεφάλαιο 2.1

1. Η ορμή του λεωφορείου είναι:

$$P = m v, \text{ όπου } v = 72 \text{ km/h} = \frac{72.000}{3.600} \text{ m/s} = 20 \text{ m/s.}$$

$$\text{Έτσι } p = 2.500 \cdot 20 \text{ kg} \frac{\text{m}}{\text{s}} \text{ ή } \Pi = 5 \cdot 10^4 \text{ kg} \frac{\text{m}}{\text{s}}.$$

2. Η ταχύτητα του αεροπλάνου είναι  $v_0 = \frac{216.000}{3.600} \text{ m/s} = 60 \text{ m/s}$ .

Από την εξίσωση της ταχύτητας στην ομαλά επιβραδυνόμενη κίνηση

$$\text{έχουμε: } v = v_0 - a t \text{ ή } 0 = v_0 - a t \text{ ή } a = \frac{v_0}{t} = \frac{60}{120} \text{ m/s}^2 \text{ ή } a = 0,5 \text{ m/s}^2.$$

$$\text{Αλλά } F = m a \text{ ή } F = 10^5 \cdot 0,5 \text{ N ή } F = 5 \cdot 10^4 \text{ N.}$$

3. Από το δεύτερο νόμο του Νεύτωνα έχουμε:

$$F = \frac{\Delta p}{\Delta t} = \frac{m v_{\text{τελ}} - m v_{\text{αρχ}}}{\Delta t} = \frac{m v_{\text{τελ}}}{\Delta t} \text{ ή } F = \frac{0,5 \cdot 24}{0,03} \text{ N ή } F = 400 \text{ N.}$$

4. Ο ρυθμός μεταβολής της ορμής είναι:

$$\frac{\Delta p}{\Delta t} = \Sigma F \text{ ή } \frac{\Delta p}{\Delta t} = B = m g = 90 \cdot 10 \text{ N ή } \frac{\Delta p}{\Delta t} = 900 \text{ N.}$$

Επειδή ο αλεξιπτωτιστής θεωρούμε ότι κάνει ελεύθερη πτώση έχουμε:

$$v = g t = 10 \cdot 1 \text{ m/s ή } v = 10 \text{ m/s.}$$

5. Α. Θεωρώντας ως θετική φορά στον κατακόρυφο άξονα τη φορά από κάτω προς τα πάνω έχουμε:

$$\vec{\Delta p} = \vec{p}_{\text{τελ}} - \vec{p}_{\text{αρχ}} \text{ ή } \Delta p = p_{\text{τελ}} - (-p_{\text{αρχ}}) \text{ ή}$$

$$\Delta p = m v_2 + m v_1 = (0,5 \cdot 30 + 0,5 \cdot 10) \text{ kg} \frac{\text{m}}{\text{s}} \text{ ή}$$

$$\Delta p = 20 \text{ kg} \frac{\text{m}}{\text{s}}.$$

Β. Για τη ζητούμενη μέση δύναμη έχουμε:  $F = \frac{\Delta p}{\Delta t} = \frac{20}{0,25} \text{ N ή } F = 80 \text{ N.}$

6. Α. Για τη μεταβολή της ορμής βρρίσκουμε:

$$\Delta p = p_{\text{τελ}} - p_{\text{αρχ}} = m v_{\text{τελ}} - 0 \quad \text{ή}$$

$$\Delta p = 1.600 \frac{90 \cdot 10^3}{3.600} \text{ kg } \frac{\text{m}}{\text{s}} \quad \text{ή} \quad \Delta p = 4 \cdot 10^4 \text{ kg } \frac{\text{m}}{\text{s}}.$$

- Β. Η ζητούμενη δύναμη υπολογίζεται από το δεύτερο νόμο του Νεύτωνα.

$$F = \frac{\Delta p}{\Delta t} = \frac{4 \cdot 10^4}{5} \text{ N} \quad \text{ή} \quad F = 8 \cdot 10^3 \text{ N}.$$

7. Α. Για κάθε σταγόνα η μεταβολή της ορμής, αφού η τελική ταχύτητά τους είναι μηδέν, έχει τιμή:

$$\Delta p = (m v - 0) = m v \quad \text{ή}$$

$$\Delta p = 3 \cdot 10^{-5} \cdot 17 \text{ kg } \frac{\text{m}}{\text{s}} \quad \text{ή} \quad \Delta p = 51 \cdot 10^{-5} \text{ kg } \frac{\text{m}}{\text{s}}.$$

- Β. Για τη μέση δύναμη βρρίσκουμε:

$$F = \frac{\Delta p_{\text{ολ}}}{\Delta t} = \frac{500 \cdot 51 \cdot 10^{-5}}{1} \text{ N} \quad \text{ή} \quad F = 255 \cdot 10^{-3} \text{ N}.$$

8. Α. Για την ελάχιστη ορμή του σώματος έχουμε:

$$p_{\text{min}} = m v_{\text{min}} \quad \text{ή} \quad v_{\text{min}} = \frac{p_{\text{min}}}{m} = \frac{2}{1} \text{ m/s} \quad \text{ή} \quad v_{\text{min}} = 2 \text{ m/s}.$$

Αντίστοιχα για τη μέγιστη έχουμε:

$$p_{\text{max}} = m v_{\text{max}} \quad \text{ή} \quad v_{\text{max}} = \frac{p_{\text{max}}}{m} = \frac{4}{1} \text{ m/s} \quad \text{ή} \quad v_{\text{max}} = 4 \text{ m/s}.$$

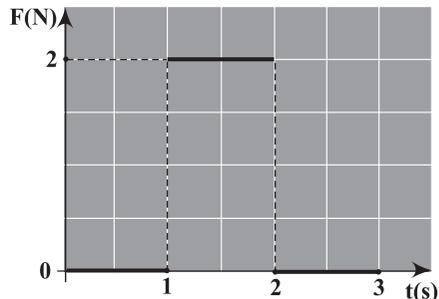
- Β. Η συνισταμένη δύναμη όπως προκύπτει από τη σχέση  $\Sigma F = \frac{\Delta p}{\Delta t}$

είναι μηδέν για τα χρονικά διαστήματα 0s έως 1s και 2s έως 3s.

Αντίθετα κατά το χρονικό διάστημα 1s έως 2s η κλίση της ευθείας είναι σταθερή και κατά συνέπεια η δύναμη έχει σταθερή τιμή

$$F = \frac{\Delta p}{\Delta t} = \frac{4 - 2}{1} \text{ N} \quad \text{ή} \quad F = 2 \text{ N}.$$

Έτσι έχουμε:



9. Το σώμα επιταχύνεται με την επίδραση της δύναμης  $F$  και της τριβής  $T$  για την οποία βρίσκουμε:

$$T = \mu F_k = \mu m g = 0,1 \cdot 200 \cdot 10 \text{ N} \quad \text{ή} \quad T = 200 \text{ N.}$$

Έτσι από το θεμελιώδη νόμο της μηχανικής έχουμε:

$$\Sigma F = \frac{\Delta p}{\Delta t} \quad \text{ή} \quad F - T = \frac{m v - 0}{\Delta t} \quad \text{ή}$$

$$v = \frac{(F - T)\Delta t}{m} = \frac{(500 - 200)4}{200} \text{ m/s} \quad \text{ή} \quad v = 6 \text{ m/s.}$$

10. Α.  $p_{\text{πριν}} = m v_1 = 0,1 \cdot 10 \text{ kg} \frac{\text{m}}{\text{s}} \quad \text{ή} \quad p_{\text{πριν}} = 1 \text{ kg} \frac{\text{m}}{\text{s}}$

$$p_{\text{μετά}} = m v_2 = 0,1 \cdot 8 \text{ kg} \frac{\text{m}}{\text{s}} \quad \text{ή} \quad p_{\text{μετά}} = 0,8 \text{ kg} \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

Β. Για τη ζητούμενη μεταβολή της ορμής, θεωρώντας τη φορά της  $v_1$  ως θετική έχουμε:

$$\Delta p = p_{\text{μετά}} - p_{\text{πριν}} = (-0,8 - 1) \text{ kg} \frac{\text{m}}{\text{s}} \quad \text{ή} \quad \Delta p = -1,8 \text{ kg} \frac{\text{m}}{\text{s}}.$$

Γ. Η δύναμη που δέχτηκε από τον τοίχο το μπαλάκι είναι:

$$F = \frac{\Delta p}{\Delta t} = \frac{-1,8}{0,1} \text{ N} \quad \text{ή} \quad F = -18 \text{ N.} \quad \text{Προφανώς η κατεύθυνση της } F \text{ είναι αντίθετη από αυτή της ταχύτητας } v_1.$$

11. Α. Από την αρχή διατήρησης της ορμής έχουμε:

$$0 = m v_0 + M V \quad \text{ή} \quad V = -\frac{m v_0}{N} \quad \text{ή} \quad V = -\frac{1 \cdot 1.000}{1.000} \frac{\text{m}}{\text{s}} \quad \text{ή} \quad V = -1 \text{ m/s.}$$

(Το μείον δηλώνει ότι η φορά της ταχύτητας  $V$  είναι αντίθετη της ταχύτητας  $v_0$ ).

Β. Από το θεμελιώδη νόμο της Μηχανικής έχουμε:

$$\Sigma F = \frac{\Delta p}{\Delta t}, \quad \text{όπου } \Sigma F \text{ είναι μόνο η τριβή } T.$$

$$\text{Έτσι βρίσκουμε: } T = \frac{\Delta p}{\Delta t} \quad \text{ή} \quad \mu M g = \frac{0 - M V}{\Delta t} \quad \text{ή} \quad \mu g = \frac{-V}{\Delta t} \quad \text{ή}$$

$$\Delta t = \frac{-V}{\mu g} = \frac{-(-1)}{0,05 \cdot 10} \text{ s} \quad \text{ή} \quad \Delta t = 2 \text{ s.}$$

12. Α. Από τη σχέση  $\vec{p}_{ολ} = \vec{p}_1 + \vec{p}_2$  για κάθε μια περίπτωση έχουμε:

$$p_{ολ} = p_1 + p_2 = m_1 v_1 + m_2 v_2 \quad \text{ή} \quad p_{ολ} = (2 \cdot 10 + 4 \cdot 6) \text{kg} \frac{\text{m}}{\text{s}} \quad \text{ή}$$

$$p_{ολ} = 44 \text{kg} \frac{\text{m}}{\text{s}} \quad \text{και}$$

$$p_{ολ} = p_1 - p_2 = m_1 v_1 - m_2 v_2 = (2 \cdot 10 - 4 \cdot 6) \text{kg} \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

ή  $p_{ολ} = -4 \text{kg} \frac{\text{m}}{\text{s}}$ , με κατεύθυνση αυτή της ταχύτητας  $v_2$  την οποία θεωρήσαμε ως αρνητική.

Β. Για την πλαστική κρούση ισχύει η αρχή διατήρησης της ορμής.

$$\text{Έτσι: } m_1 v_1 - m_2 v_2 = (m_1 + m_2) V \quad \text{ή} \quad V = \frac{m_1 v_1 - m_2 v_2}{m_1 + m_2} = \frac{-4}{6} \text{ m/s} \quad \text{ή}$$

$$V = -\frac{2}{3} \text{ m/s.} \quad \text{Δηλαδή το συσσωμάτωμα μετά την κρούση έχει}$$

ταχύτητα  $\frac{2}{3} \text{ m/s}$ , ίδιας κατεύθυνσης με αυτή της ταχύτητας  $v_2$ .

13. Προφανώς θεωρούμε το κιβώτιο ακίνητο για το μικρό χρονικό διάστημα που διέρχεται το βλήμα. Έτσι:

$$\text{Α. } m_1 v_1 + 0 = m_1 v_1' + m_2 v_2' \quad \text{ή}$$

$$v_2' = \frac{m_1 (v_1 - v_1')}{m_2} \quad \text{ή} \quad v_2' = \frac{0,1(400 - 100)}{2} \text{ m/s} \quad \text{ή} \quad v_2' = 15 \text{ m/s.}$$

Β. Η ζητούμενη μέση δύναμη  $F$  είναι:

$$F = \frac{\Delta p}{\Delta t} = \frac{m_2 v_2 - 0}{\Delta t} = \frac{2 \cdot 15}{0,1} \text{ N} \quad \text{ή} \quad F = 300 \text{ N.}$$

14. Από την αρχή διατήρησης της ορμής αμέσως πριν και μετά τη διάσπαση έχουμε:

$$Mv = m_1 v_1 + m_2 v_2 \quad \text{ή} \quad Mv = m_1 v_1 + (M - m_1) v_2 \quad \text{ή}$$

$$v_2 = \frac{Mv - m_1 v_1}{M - m_1} = \frac{1.000 \cdot 500 - 800 \cdot 1.000}{200} \text{ m/s} \quad \text{ή} \quad v_2 = -1.500 \text{ m/s.}$$

Δηλαδή το κομμάτι  $m_2$  αποκτά ταχύτητα  $1.500 \text{ m/s}$  αντίθετης κατεύθυνσης από αυτή της ταχύτητας  $v$  του πυραύλου την οποία θεωρήσαμε ως θετική.

15. Α. Αν θεωρήσουμε ότι στη μάζα  $M = 1.200\text{kg}$  του πρώτου αυτοκινήτου συμπεριλαμβάνεται και η σχετικά μικρή μάζα του μαθητή, μπορούμε να βρούμε την ορμή  $p_2$  του δεύτερου αυτοκινήτου με την αρχή διατήρησης της ορμής. Πράγματι αφού η ορμή διατηρείται και η τελική ορμή του συσσωματώματος των δύο αυτοκινήτων είναι μηδέν, έχουμε:

$$\vec{p}_1 + \vec{p}_2 = \vec{p}_{ολ} \quad \text{ή}$$

$$p_1 - p_2 = 0 \quad \text{ή} \quad p_2 = p_1 \quad \text{ή} \quad p_2 = Mv = 1.200 \frac{72.000}{3.600} \text{kg} \frac{\text{m}}{\text{s}} \quad \text{ή}$$

$$p_2 = 24.000 \text{kg} \frac{\text{m}}{\text{s}}.$$

- Β. Ο μαθητής έχει αρχικά την ταχύτητα του πρώτου αυτοκινήτου, δηλαδή  $v = 20\text{m/s}$ . Έτσι από το δεύτερο νόμο του Νεύτωνα, η δύναμη  $F$  που του ασκεί η ζώνη για να τον ακινητοποιήσει τελικά είναι:

$$F = \frac{\Delta p}{\Delta t} = \frac{p_{\text{τελ}} - p_{\text{αρχ}}}{\Delta t} = \frac{0 - mv}{\Delta t} \quad \text{ή} \quad F = \frac{0 - 60 \cdot 20}{0,12} \text{N} \quad \text{ή} \quad F = -10.000\text{N}.$$

Μπορείτε να διαπιστώσετε, ότι η δύναμη αυτή είναι πολύ μεγαλύτερη από το βάρος  $B = mg = 60 \cdot 10\text{N}$  ή  $B = 600\text{N}$ .

16. Α. Από την αρχή διατήρησης της ορμής έχουμε:

$$\vec{p}_1 + \vec{p}_2 = \vec{p}_{ολ} \quad \text{ή} \quad m_1 v_1 + 0 = (m_1 + m_2)V \quad \text{ή}$$

$$v_1 = \frac{(m_1 + m_2)V}{m_1} = \frac{(2.000 + 1.000)4}{2.000} \text{m/s} \quad \text{ή} \quad v_1 = 6\text{m/s}.$$

- Β. Για τη μεταβολή  $\Delta p$  του δεύτερου οχήματος έχουμε:

$$\vec{\Delta p} = \vec{p}_{\text{τελ}} - \vec{p}_{\text{αρχ}} \quad \text{ή} \quad \Delta p = m_2 V - 0 \quad \text{ή}$$

$$\Delta p = 1.000 \cdot 4\text{kg} \frac{\text{m}}{\text{s}} \quad \text{ή} \quad \Delta p = 4.000\text{kg} \frac{\text{m}}{\text{s}}.$$

- Γ. Για το πρώτο όχημα βρίσκουμε:

$$\vec{\Delta p} = \vec{p}_{\text{τελ}} - \vec{p}_{\text{αρχ}} \quad \text{ή} \quad \Delta p = m_1 V - m_1 v_1 = m_1(V - v_1) \quad \text{ή}$$

$$\Delta p = 2.000(4 - 6)\text{kg} \frac{\text{m}}{\text{s}} \quad \text{ή} \quad \Delta p = -4.000\text{kg} \frac{\text{m}}{\text{s}}.$$

Δηλαδή όπως αναμέναμε, η ελάττωση της ορμής του πρώτου οχήματος είναι ίση ακριβώς με την αύξηση της ορμής του δεύτερου.

17. Α. Η ταχύτητα  $V$  του συσσωματώματος είναι:

$$m_1 v_1 - m_2 v_2 = (m_1 + m_2)V \quad \text{ή}$$

$$V = \frac{m_1 v_1 - m_2 v_2}{m_1 + m_2} \quad \text{ή} \quad V = \frac{0,4 \cdot 20 - 0,6 \cdot 5}{0,4 + 0,4} \text{ m/s} \quad \text{ή} \quad V = 5 \text{ m/s,}$$

δηλαδή ίδιας κατεύθυνσης με την κατεύθυνση του πρώτου σώματος την οποία θεωρήσαμε ως θετική.

Β. Στην πλαστική κρούση η κινητική ενέργεια δε διατηρείται και συγκεκριμένα μειώνεται. Έτσι έχουμε:

$$\Delta K = K_{\alpha\sigma\chi} - K_{\tau\epsilon\lambda} \quad \text{ή}$$

$$\Delta K = \frac{1}{2} m_1 v_1^2 + \frac{1}{2} m_2 v_2^2 - \frac{1}{2} (m_1 + m_2) V^2 \quad \text{ή}$$

$$\Delta K = \left( \frac{1}{2} 0,4 \cdot 20^2 + \frac{1}{2} 0,6 \cdot 5^2 - \frac{1}{2} (0,4 + 0,6) 5^2 \right) \text{ J} \quad \text{ή} \quad \Delta K = 75 \text{ J.}$$

Γ. Από το θεώρημα μεταβολής της κινητικής ενέργειας βρίσκουμε για το ζητούμενο διάστημα:

$$\frac{1}{2} (m_1 + m_2) V^2 - T s = 0 \quad \text{ή}$$

$$\frac{1}{2} (m_1 + m_2) V^2 - \mu (m_1 + m_2) g s = 0 \quad \text{ή}$$

$$S = \frac{\frac{1}{2} (m_1 + m_2) V^2}{\mu (m_1 + m_2) g} = \frac{\frac{1}{2} \cdot 5^2}{0,2 \cdot 10} \text{ m} \quad \text{ή} \quad S = 6,25 \text{ m}$$

## Κεφάλαιο 2.2

1. Η αντίσταση του αέρα λόγω της σταθερής ταχύτητας ανά σταθερή δύναμη και κατά συνέπεια το έργο της είναι:

$$W = Ax = 4v x \quad \text{ή} \quad W = 4 \cdot 30 \cdot 50 \text{ J} \quad \text{ή} \quad W = 6000 \text{ J}$$

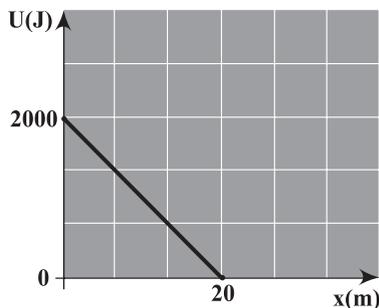
2. Α. Η δυναμική ενέργεια του σώματος είναι:

$$U = mgh = 10 \cdot 10 \cdot 20 \text{ J} \quad \text{ή} \quad U = 2.000 \text{ J}.$$

Β. Η δυναμική ενέργεια μεταβάλλεται σύμφωνα με τη σχέση:

$$U = mgx$$

Έτσι το ζητούμενο διάγραμμα είναι το παρακάτω:



3. Από το θεώρημα μεταβολής της κινητικής ενέργειας βρίσκουμε:

$$\frac{1}{2} mv^2 - W_T = 0 \quad \text{ή} \quad \frac{1}{2} mv_0^2 = T \cdot x \quad \text{ή}$$

$$x = \frac{\frac{1}{2} mv_0^2}{T} \quad \text{ή} \quad x = \frac{\frac{1}{2} \cdot 1000 \cdot 15^2}{7500} \text{ m} \quad \text{ή} \quad x = 15 \text{ m}$$

4. Το σώμα κινείται μόνο με την επίδραση του βάρους του. Έτσι βρίσκουμε:

$$0 + W_B = \frac{1}{2} mv^2 \quad \text{ή} \quad mgh = \frac{1}{2} mv^2 \quad \text{ή}$$

$$v = \sqrt{2gh} \quad \text{και με αντικατάσταση} \quad v = 20 \text{ m/s}$$

Στο ύψος  $h$  το σώμα είχε μόνο δυναμική ενέργεια η οποία μετατρέπεται αρχικά σε κινητική ενέργεια και τελικά σε θερμότητα.

5. Επειδή ο γερανός ανεβάζει το κιβώτιο με σταθερή ταχύτητα, πρέπει να ασκεί δύναμη

$$F = B \text{ ή } F = mg \quad (\alpha)$$

Επίσης για τη σταθερή ταχύτητα ανόδου έχουμε:

$$v = \frac{s}{t} \text{ ή } v = \frac{h}{t} \quad (\beta)$$

Έτσι η ζητούμενη ισχύς είναι  $P = Fv$  που με τη βοήθεια των (α) και (β) γίνεται:

$$P = mg \frac{h}{t} = 2000 \cdot 10 \frac{60}{120} \text{ W ή } P = 10.000 \text{ W}$$

6. Από το θεώρημα μεταβολής της κινητικής ενέργειας βρίσκουμε:

$$0 + W_B - W_T = \frac{1}{2} mv^2 \text{ ή } mgh - T(\Delta\Gamma) = \frac{1}{2} mv^2 \text{ ή}$$

$$mg(\Delta\Gamma)\eta_{\mu 30} - \mu mg \cdot (\Delta\Gamma) = \frac{1}{2} mv^2 \text{ ή}$$

$$2g(\Delta\Gamma)\eta_{\mu 30} - 2\mu g(\Delta\Gamma) = v^2 \text{ και με αντικατάσταση: } v = 6 \text{ m/s.}$$

7. Α. Επειδή το σώμα κινείται με σταθερή ταχύτητα είναι  $T = F$  και κατά συνέπεια:

$$W_T = W_F = F \cdot x = 40 \cdot 5 \text{ J ή } W_T = 200 \text{ J.}$$

Β. Ο ζητούμενος ρυθμός αφού η εμφανιζόμενη θερμότητα εκφράζεται από το έργο της τριβής είναι:

$$\frac{W_T}{t} \text{ που επειδή } t = \frac{x}{v} \text{ γίνεται:}$$

$$\frac{W_T}{t} = \frac{W_T \cdot v}{x} = \frac{200 \cdot 4}{5} \text{ J/s ή } W_T = 160 \text{ J/s}$$

8. Η διατήρηση της ενέργειας για την αρχική και την τελική θέση της μπάλας μας επιτρέπει να υπολογίσουμε την εμφανιζόμενη θερμότητα  $Q$  ως εξής:

$$mgh_1 + 0 = mgh_2 + 0 + Q \text{ ή}$$

$$Q = mg(h_1 - h_2) = 2 \cdot 10(20 - 18) \text{ J ή } Q = 40 \text{ J}$$

Έτσι το ζητούμενο ποσοστό είναι:

$$\frac{Q}{mgh_1} \cdot 100 = \frac{40}{400} \cdot 100 = 10\%$$

9. Η οριζόντια δύναμη  $F$  που ασκεί ο μαθητής είναι ίση με την τριβή  $T$ , ώστε το κιβώτιο να κινείται με σταθερή ταχύτητα.

Δηλαδή:  $F = T = \mu mg = 0,5 \cdot 100 \cdot 10\text{N}$  ή

$$F = 500\text{N}$$

Η προσφερόμενη ενέργεια είναι ίση με το έργο της δύναμης  $F$ .

Έτσι βρίσκουμε:

$$\text{Προσφερόμενη ενέργεια} = W_F = F \cdot x = 500 \cdot 10\text{J} = 5.000\text{J}.$$

10. Α. Το έργο του βάρους το οποίο είναι δύναμη συντηρητική εξαρτάται από την κατακόρυφη απόσταση της αρχικής και της τελικής θέσης και όχι από τη διαδρομή.

Έτσι βρίσκουμε:

$$W_B = Bh = mgh = 80 \cdot 10 \cdot 300 \cdot 0,2\text{J} \text{ ή}$$

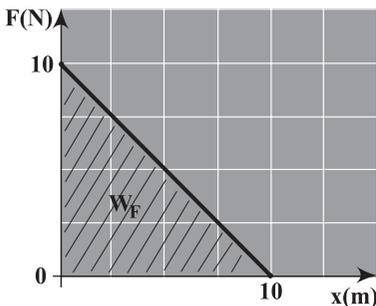
$$W_B = 48000\text{J}.$$

Β. Ο ζητούμενος ρυθμός είναι:

$$\frac{W_B}{t} = \frac{48000}{10 \cdot 60} \text{J/s} \text{ ή } \frac{W_B}{t} = 80\text{J/s}$$

11. Α. Επειδή η δύναμη είναι σταθερή έχουμε:

$$W_F = F \cdot x = 4 \cdot 10\text{J} \text{ ή } W_F = 40\text{J}.$$



Β. Στην περίπτωση αυτή το έργο της δύναμης υπολογίζεται γραφικά από το διάγραμμα  $F-x$ .

$$\text{Έτσι } W_F = \frac{1}{2} \cdot 10 \cdot 10\text{J} \text{ ή } W_F = 50\text{J}$$

12. Α. Το έργο της  $F$  είναι ίσο με το έργο της παράλληλης προς την κίνηση συνιστώσα της  $F_x$ .

$$\text{Δηλαδή: } W_F = W_{F_x} = F \cdot \sin 60 \cdot x = 50 \cdot \frac{1}{2} \cdot 10\text{J} \text{ ή } W_F = 250\text{J}$$

Β. Από το θεώρημα μεταβολής της κινητικής ενέργειας έχουμε:

$$0 + W_F = \frac{1}{2} mv^2 \text{ ή } v = \sqrt{\frac{2W_F}{m}} \text{ και με αντικατάσταση βρίσκουμε:}$$

$$v = 5\text{m/s}.$$

13. Α. Από την εξίσωση της κινηματικής  $h_{\max} = \frac{v_0^2}{2g}$  βρίσκουμε για

την αρχική ταχύτητα  $v_0$  της πέτρας:

$$v_0 = \sqrt{2gh_{\max}} \quad \text{ή} \quad v_0 = \sqrt{800} \text{ m/s.}$$

Από τη διατήρηση της μηχανικής ενέργειας έχουμε:

$$\frac{1}{2}mv_0^2 + 0 = \frac{1}{2}mv^2 + mgx \quad \text{ή} \quad \frac{1}{4}mv_0^2 = mgx$$

$$\text{ή} \quad x = \frac{\frac{1}{4}800}{10} \text{ m} \quad \text{ή} \quad x = 20 \text{ m}$$

Β. Στο ζητούμενο ύψος  $x'$  το σώμα έχει ταχύτητα  $v$ , ώστε

$$mv = \frac{1}{2}mv_0 \quad \text{ή} \quad v = \frac{1}{2}\sqrt{800} \text{ m/s.}$$

Έτσι από τη διατήρηση της μηχανικής ενέργειας έχουμε:

$$\frac{1}{2}mv_0^2 + 0 = \frac{1}{2}mv^2 + mgx' \quad \text{ή}$$

$$x' = \frac{v_0^2 - v^2}{2g} = \frac{800 - 200}{20} \text{ m} \quad \text{ή} \quad x' = 30 \text{ m}$$

14. Α. Από το θεώρημα μεταβολής της κινητικής ενέργειας βρίσκουμε:

$$\frac{1}{2}mv_0^2 - F \cdot x = \frac{1}{2}mv^2 \quad \text{ή}$$

$$v = \sqrt{\frac{mv_0^2 - 2F_x}{m}} \quad \text{και με αντικατάσταση} \quad v = 8 \text{ m/s.}$$

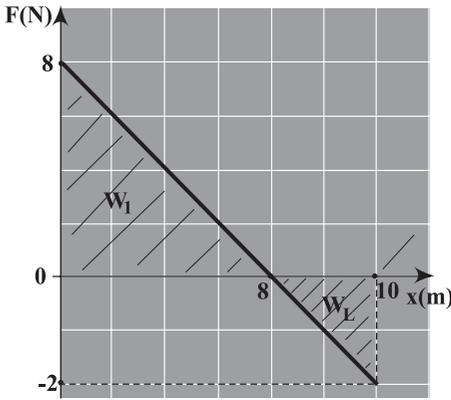
Β. Για τη ζητούμενη απόσταση έχουμε:

$$\frac{1}{2}mv_0^2 - F \cdot x = 0 \quad \text{ή} \quad x = \frac{\frac{1}{2}mv_0^2}{F} = \frac{\frac{1}{2} \cdot 4 \cdot 10^2}{10} \text{ m} \quad \text{ή} \quad x = 20 \text{ m}$$

15. Από το θεώρημα μεταβολής της κινητικής ενέργειας έχουμε:

$$0 + W_F = \frac{1}{2}mv^2 \quad (\alpha)$$

Το έργο της μεταβλητής δύναμης  $F$  υπολογίζεται γραφικά:



F	X
8	0
0	8
-2	10

$$W_F = W_1 - W_2 = \left( \frac{1}{2} \cdot 8 \cdot 8 - \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot 2 \right) \text{J} \quad \text{ή} \quad W_F = 30 \text{J}.$$

Έτσι από τη σχέση (α) βρίσκουμε:

$$m = \frac{2W_F}{v^2} = \frac{2 \cdot 30}{4} \text{kg} \quad \text{ή} \quad m = 15 \text{kg}$$

16. Το σώμα επιταχύνεται προς τα επάνω με την επίδραση των δυνάμεων  $F_{\text{συν}\theta}$ ,  $T$  και  $mg_{\text{μη}\theta}$ . Για την τριβή  $T$  βρίσκουμε:

$$T = \mu F_{\text{ζ}} \quad \text{ή}$$

$$T = \mu (F_{\text{συν}\theta} + mg_{\text{συν}\theta}) = 0,4 (100 \cdot 0,6 + 5 \cdot 100,8) \text{N} \quad \text{ή}$$

$$T = 40 \text{N}$$

Έτσι από το θεώρημα μεταβολής της κινητικής ενέργειας έχουμε:

$$0 + F_{\text{συν}\theta} \cdot x - T \cdot x - mg_{\text{μη}\theta} x = \frac{1}{2} m v^2 \quad \text{ή}$$

$$v = \sqrt{\frac{2F_{\text{συν}\theta} \cdot x - 2T \cdot x - 2mg_{\text{μη}\theta} \cdot x}{m}}$$

και με αντικατάσταση βρίσκουμε:  $v = \sqrt{20} \text{m/s}$

17. Α. Η μπάλα κινείται μόνο με την επίδραση του βάρους, οπότε:

$$0 + mgH = \frac{1}{2} m v^2 \quad \text{ή} \quad v = \sqrt{2gH} \quad \text{ή} \quad v = 20 \text{m/s}$$

Β. Έχουμε ότι:

$$\frac{\Delta U}{\Delta t} = \frac{W_B}{\Delta t} = P_B = B \cdot v = mgv.$$

Αλλά η μπάλα κάνει ελεύθερη πτώση, οπότε:  $v = gt$ .

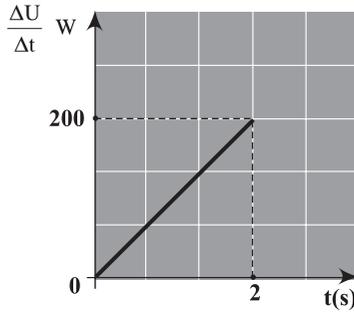
Έτσι καταλήγουμε στη σχέση:

$$\frac{\Delta U}{\Delta t} = mg \cdot gt = mg^2 t \quad \text{ή} \quad \frac{\Delta U}{\Delta t} = 100t \quad (\alpha)$$

Από τη σχέση  $H = \frac{1}{2}gt^2$  βρίσκουμε ότι ο χρόνος κίνησης της μπάλας

$$\text{είναι: } t = \sqrt{\frac{2H}{g}} \quad \text{ή} \quad t = 2\text{s.}$$

Έτσι το ζητούμενο διάγραμμα (σχέση  $\alpha$ ) είναι:



18. Από το θεώρημα μεταβολής της κινητικής ενέργειας έχουμε:

$$0 + W_F = \frac{1}{2}mv^2 \quad (\alpha)$$

Το έργο της μεταβλητής δύναμης  $F$  υπολογίζεται από το αντίστοιχο εμβαδό. Έτσι:

$$W_F = \frac{4+2}{2} \cdot 10\text{J} \quad \text{ή} \quad W_F = 30\text{J.}$$

Αντικαθιστώντας στη σχέση  $(\alpha)$  βρίσκουμε:

$$v = \sqrt{\frac{2W_F}{m}} \quad \text{ή} \quad v = \sqrt{30}\text{m/s}$$

19. Α. Από το θεώρημα μεταβολής της κινητικής ενέργειας μεταξύ των σημείων  $\Gamma$  και  $\Delta$  έχουμε:

$$\frac{1}{2}mv_\Gamma^2 - W_T = 0 \quad \text{ή} \quad \frac{1}{2}mv_\Gamma^2 - \mu mgx = 0 \quad \text{ή}$$

$$v_\Gamma = \sqrt{2\mu gx} \quad \text{και με αντικατάσταση } v_\Gamma = \sqrt{60}\text{m/s.}$$

- B. Αρκεί να φέρουμε το σώμα στο σημείο A με μηδενική ταχύτητα. Αυτό σημαίνει ότι η απαιτούμενη ενέργεια είναι ίση με τη δυναμική ενέργεια του σώματος στο σημείο A και το έργο της τριβής  $W_T$  από το Δ έως το Γ. Δηλαδή:

$$W_{\text{απαιτ}} = U_A + W_T.$$

$$\text{Αλλά } U_A = \frac{1}{2} m v_{\Gamma}^2 \text{ όπως και } W_T = \frac{1}{2} m v_{\Gamma}^2.$$

$$\text{Έτσι: } W_{\text{απαιτ}} = 2 \cdot \frac{1}{2} m v_{\Gamma}^2 = 2 \cdot \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot 60 \text{ J ή}$$

$$W_{\text{απαιτ}} = 120 \text{ J}$$

20. A. Για τη ζητούμενη κινητική ενέργεια έχουμε:

$$K = \frac{1}{2} m v^2 = \frac{1}{2} \cdot 65 \cdot 10^7 \cdot \left( \frac{32 \cdot 10^3}{3600} \right)^2 \text{ J ή}$$

$$K = 2,57 \cdot 10^{10} \text{ J}$$

- B. Η ωφέλιμη ισχύς είναι το 50% της αποδιδόμενης, δηλαδή:

$$P = 22 \cdot 10^3 \text{ HP} = 22 \cdot 745,7 \cdot 10^3 \text{ W ή}$$

$$P = 16405 \cdot 10^3 \text{ W.}$$

Όμως η ωφέλιμη ενέργεια που αποδίδουν οι μηχανές μετατρέπεται σε κινητική ενέργεια του κρουαζερόπλοιου. Έτσι:

$$P = \frac{K}{t} \text{ ή } t = \frac{K}{P} = \frac{2,57 \cdot 10^{10}}{16405 \cdot 10^3} \text{ s ή}$$

$$t = 1,57 \cdot 10^3 \text{ s ή } t = 26 \text{ min}$$

21. A. Το σώμα θα εγκαταλείψει το οριζόντιο επίπεδο όταν η κατακόρυφη συνιστώσα της  $F$  γίνει ίση με το βάρος του, οπότε  $F_z = 0$ .

Δηλαδή όταν:

$$F_{\eta\mu\theta} = mg \text{ ή } (10 + 5x)0,8 = 20, \text{ από την οποία βρίσκουμε } x = 3 \text{ m.}$$

- B. Γράφουμε το θεώρημα μεταβολής της κινητικής ενέργειας για τη διαδρομή των 3m και έχουμε:

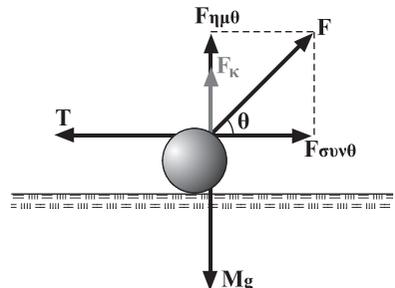
$$0 + W_{F_{\text{συν}\theta}} - W_T = \frac{1}{2} m v^2 \quad (\alpha)$$

Για την τριβή  $T$  έχουμε:

$$T = \mu F_z = \mu(mg - F_{\eta\mu\theta}) \text{ ή}$$

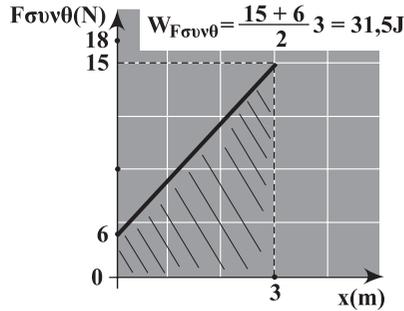
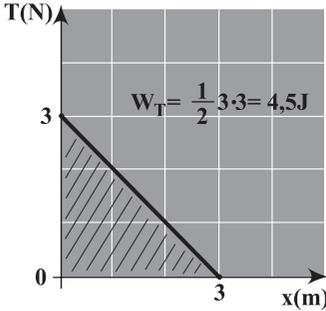
$$T = 0,25[20 - (10 + 5x)0,8] \text{ ή}$$

$$T = 3 - x$$



Επίσης  $F_{\text{συνθ}} = (10 + 5x)0,6$  ή  $F_{\text{συνθ}} = 6 + 3x$ .

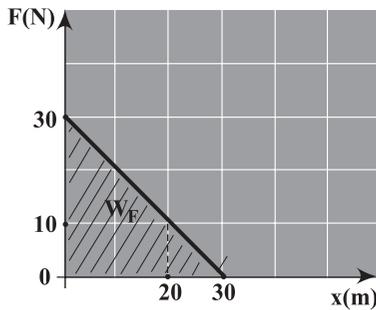
Από τα αντίστοιχα διαγράμματα βρίσκουμε το έργο της T και της  $F_{\text{συνθ}}$ .



Αντικαθιστούμε στην (α) και βρίσκουμε:

$$v = \sqrt{\frac{2W_{F_{\text{συνθ}}} - 2W_T}{m}} \quad \text{ή} \quad v = 3\sqrt{3} \text{ m/s}$$

22. Α. Το ζητούμενο έργο υπολογίζεται γραφικά:



$$W_F = \frac{1}{2} \cdot 30 \cdot 20 \quad \text{ή} \quad W_F = 450 \text{ J}$$

Β. Το σώμα αποκτά μέγιστη ταχύτητα, όταν:

$$\Sigma F = 0 \quad \text{ή} \quad mg = 30 - x \quad \text{ή} \quad x = 20 \text{ m.}$$

Από το θεώρημα μεταβολής της κινητικής ενέργειας για τη διαδρομή x έχουμε:

$$0 + W_F - mgx = \frac{1}{2} mv^2 \quad \text{ή}$$

$$\frac{30 + 10}{2} 20 - 10 \cdot 20 = \frac{1}{2} 1v^2 \quad \text{ή} \quad v = 20 \text{ m/s}$$

Γ. Μέγιστη ανύψωση  $x_\mu$  έχουμε όταν η ταχύτητα γίνει μηδέν.

$$0 + W_F - mgx_\mu = 0 \quad \text{ή}$$

$$x_\mu = \frac{W_F}{mg} = \frac{\frac{1}{2} \cdot 30 \cdot 30}{1 \cdot 10} \text{ m} \quad \text{ή} \quad x_\mu = 45 \text{ m}$$

Δ. Το σώμα επιστρέφει εκτελώντας ελεύθερη πτώση από ύψος  $x_\mu$ .  
Έτσι:

$$0 + mgx_\mu = \frac{1}{2} mv^2 \quad \text{ή} \quad v' = \sqrt{2gx_\mu} \quad \text{ή}$$

$$v' = 30 \text{ m/s}.$$

## Κεφάλαιο 2.3

1. Από τη γνωστή σχέση  $Q = \Delta U + W$  βρίσκουμε:

$$\Delta U = Q - W = (80 - 30)\text{J} \quad \text{ή} \quad \Delta U = 50\text{J}.$$

2. Έχουμε  $Q = \Delta U + W$  οπότε:

$$Q = (30 + 50)\text{J} \quad \text{ή} \quad Q = 80\text{J}.$$

3. Στη σχέση  $Q = \Delta U + W$  έχουμε  $\Delta U = 0$ .

$$\text{Έτσι: } Q = 0 + W \quad \text{ή} \quad Q = 50\text{J}.$$

4. Από τη σχέση  $Q = \Delta U + W$  βρίσκουμε πως το παραγόμενο από το αέριο έργο είναι:

$$W = Q - \Delta U = (400 - 250)\text{J} \quad \text{ή} \quad W = 150\text{J}.$$

$$\text{Αλλά } W = F \Delta x \quad \text{ή} \quad \Delta x = \frac{W}{F} = \frac{150}{1.500} \text{ m} \quad \text{ή} \quad \Delta x = 0,1\text{m}.$$

5. Το σώμα αρχικά έχει δυναμική ενέργεια, η οποία μετατρέπεται κατά την πτώση του, σε κινητική και τελικά σε εσωτερική ενέργεια του σώματος.

$$\text{Δηλαδή: } \Delta U = mgh = 0,8 \cdot 10 \cdot 3\text{J} \quad \text{ή} \quad \Delta U = 24\text{J}.$$

6. Καθημερινά το ποσοστό των θερμίδων είναι ελαττωμένο κατά 350kcal. Για να διατηρείται η ίδια δραστηριότητα, οι θερμίδες αυτές αναπληρώνονται από την καύση του λίπους του οργανισμού.

Συγκεκριμένα για κάθε ημέρα πρέπει ο οργανισμός να μειώνει το λίπος κατά  $\frac{350}{9,5}$  gr. Έτσι προκειμένου να καούν 2kg, δηλαδή 2.000gr

$$\text{απαιτούνται } \frac{2.000}{\frac{350}{9,5}} \text{ ημέρες} \quad \text{ή} \quad \frac{2.000 \cdot 9,5}{350} = 54,28 \text{ ημέρες}.$$

7. Α. Για την κινητική ενέργεια του αυτοκινήτου που η ταχύτητα του είναι

$$v = \frac{108 \cdot 10^3}{3.600} \text{ m/s} = 30\text{m/s}, \quad \text{βρίσκουμε:}$$

$$K = \frac{1}{2} m v^2 = \frac{1}{2} \cdot 1.000 \cdot 30^2 \text{ J} \quad \text{ή} \quad K = 4,5 \cdot 10^5 \text{ J}.$$

Β. Για να διατηρείται η ταχύτητα σταθερή, απαιτείται ενέργεια ίση με αυτή που γίνεται θερμότητα, μέσω του έργου της δύναμης  $F$  η οποία αντιστέκεται στην κίνηση.

$$\text{Δηλαδή } E = W_F = Fx = 450 \cdot 1.000\text{J} \text{ ή } E = 4,5 \cdot 10^5\text{J}.$$

Γ. Από την καύση ενός λίτρου βενζίνης προκύπτει ενέργεια  $3 \cdot 10^7\text{J}$  από την οποία ωφέλιμη είναι το 30%, δηλαδή  $0,9 \cdot 10^7\text{J}$ . Τόση ακριβώς ενέργεια γίνεται θερμότητα μέσω του έργου της  $F$ , αφού η ταχύτητα εξακολουθεί να παραμένει σταθερή.

$$\text{Δηλαδή } E_{\omega\phi} = Fx' \text{ ή } x' = \frac{E_{\omega\phi}}{F} = \frac{0,9 \cdot 10^7}{450} \text{ m} \text{ ή } x' = 2 \cdot 10^4\text{m}.$$